

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

СТУДИСКИ И ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ ПО
МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ
И ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ КНИЖЕВНОСТИ
НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

Скопје, 2018

СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

Катедра: **Македонска книжевност и јужнословенски книжевности**

Студиска програма: **наставна насока**

Диплома: **Дипломиран професор по македонска книжевност и јазик**

I СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0101001	Теорија на книжевност 1 (дисциплини и теорија на драма)	30	30	5
МК-2018-0101002	Медиевистика 1	30	30	5
МК-2018-0101003	Народна македонска поезија	30	30	5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0102001	Фонетика и фонологија современиот македонски јазик**	30	30	5
МК-2018-0102002	Старословенски јазик	30	30	5
МК-2018-0102003	Словенечки јазик (како јужнословенски јазик)	30	30	5
Слободен изборен предмет од листата на Факултетот и УКИМ				
ФЛФ-УКИМ-2018-01001	Се бира само еден предмет			5

* од понудените предмети студентот бира два

** предметот е задолжителен за професорското звање

II СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0201001	Теорија на книжевност 2 (теорија на проза и поезија)	30	30	5
МК-2018-0201002	Медиевистика 2	30	30	5
МК-2018-0201003	Народна македонска проза	30	30	5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0202001	Морфологија на современиот македонски јазик**	30	30	5
МК-2018-0202002	Правопис и правоговор на СМЈ	30	30	5
МК-2018-0202003	Хрватски јазик (како јужнословенски јазик)	30	30	5
Слободен изборен предмет од листата на Факултетот и УКИМ				
ФЛФ-УКИМ-2018-02001	Се бира само еден предмет			5

* од понудените предмети студентот бира два

** предметот е задолжителен за професорското звање

III СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0301001	Светска книжевност 1	30	30	5
МК-2018-0301002	Македонска книжевност 15-18 век	30	30	5
МК-2018-0301003	Просветителството и романтизмот во словенечката книжевност	30	30	5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0302001	Синтакса на современиот македонски јазик**	30	30	5
МК-2018-0302002	Лексикологија со фразеологија на МЈ	30	30	5
МК-2018-0302003	Српски јазик (како јужнословенски јазик)	30	30	5
Слободен изборен предмет од листата на Факултетот и УКИМ				
ФЛФ-УКИМ-2018-03001	Се бира само еден предмет			5

* од понудените предмети студентот бира два

** предметот е задолжителен за професорското звање

IV СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0401001	Светска книжевност 2	30	30	5
МК-2018-0401002	Јужнословенски книжевности 15-18 век	30	30	5
МК-2018-0401003	Реализмот и модерната во словенечката книжевност	30	30	5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0402001	Лингвостилистика на современиот македонски јазик**	30	30	5
МК-2018-0402002	Зборообразување на СМЈ	30	30	5
МК-2018-0402003	Споредбена граматика на словенските јазици	30	30	5
Слободен изборен предмет од листата на Факултетот и УКИМ				
ФЛФ-УКИМ-2018-04001	Се бира само еден предмет			5

* од понудените предмети студентот бира два

** предметот е задолжителен за професорското звање

V СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0501001	Книжевна генологија – македонски 19 век 1	30	30	5
МК-2018-0501002	Просветителството и романтизмот во српската книжевност	30	30	5
МК-2018-0501003	Романтизмот во хрватската книжевност	30	30	5
МК-2018-0501004	Методика на наставата по македонски јазик 1	30	60	5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0502001	Психологија**	30	30	5
МК-2018-0502002	Психолингвистика	30	30	5
МК-2018-0502003	Македонски јазик-вештини на правилно пишување	30	30	5

* од понудените предмети студентот бира два

** предметот е задолжителен за професорското звање

VI СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0601001	Книжевна генологија – македонски 19 век 2	30	30	5
МК-2018-0601002	Реализмот и модерната во српската книжевност	30	30	5
МК-2018-0601003	Реализмот и модерната во хрватската книжевност	30	30	5
МК-2018-0601004	Методика на наставата по македонски јазик 2	30	60	5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0602001	Педагогија**	30	30	5
МК-2018-0602002	Прагматика	30	30	5
МК-2018-0602003	Методологија на научната работа	30	30	5

* од понудените предмети студентот бира два

** предметот е задолжителен за професорското звање

VII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0701001	Современа македонска книжевност–реализам и модернизам	30	30	5
МК-2018-0701002	Просветителството и романтизмот во бугарската книжевност	30	30	5
МК-2018-0701003	Современи јужнословенски книжевности 1	30	30	5
МК-2018-0701004	Методика на наставата по книжевност 1	30	60	5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0702001	Историја на македонскиот писмен јазик**	30	30	5
МК-2018-0702002	Семантика	30	30	5
МК-2018-0702003	Социолингвистика	30	30	5

* од понудените предмети студентот бира два

** предметот е задолжителен за професорското звање

VIII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителни предмети				
МК-2018-0801001	Современа македонска книжевност–модернизам и постмодернизам	30	30	5
МК-2018-0801002	Реализмот и модерната во бугарската книжевност	30	30	5
МК-2018-0801003	Современи јужнословенски книжевности 2	30	30	5
МК-2018-0801004	Методика на наставата по книжевност 2	30	60	5
				5
Изборни предмети листа 1*				
МК-2018-0802001	Дијалектологија на македонскиот јазик**	30	30	5
МК-2018-0802002	Дипломска работа**			5

** предметите се задолжителни за професорското звање

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ:

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

I СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТ 1 (ДИСЦИПЛИНИ И ТЕОРИЈА НА ДРАМА)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се стекнат со знаења за: <i>основните литературно-теориски поими, стожерните теории на книжевност (дисциплини), теории на литературни родови: епика, лирика и драма, теории на видови (жанри) и подвидови, хибридни жанри</i> , неопходни за понатамошно проучување на литературата преку конкретни анализи на литературни дела. 2. Студентите да се стекнат со знаења за: <i>теории на драма, видови драма: трагедија, комедија, трагикомедија, итн.</i> , неопходни за понатамошно проучување на литературата преку конкретни анализи на литературни дела. - Примена на знаењата од овие области: <i>Оспособување на студентите за теориски анализи преку суштинска синергија на теоријата со конкретна аналитичка пракса преку примери.</i>				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поим и дефинирање на: <i>основните литературно-теориски поими, стожерните теории на книжевност (дисциплини), теории на литературни родови: епика, лирика и драма, теории на видови (жанри) и подвидови, хибридни жанри</i> . Презентирање на примери за литературни родови, видови и подвидови, и хибридни жанри. Анализи на литературни дела од сите родови, видови и подвидови. 2. Поим и дефинирање на: <i>теории на драма, видови драма: трагедија, комедија, трагикомедија, итн.</i> Презентирање на примери за видови драма. Анализи на драмски дела.				
	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит), презентации на часовите.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (предавања + вежби)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	„За поетиката, (превод од старогрчки, предговор и коректура на Михаил Д. Петрушевски)	„Македонска книга“, „Култура“, „Наша книга“, „Комунист“ и „Мисла“	Скопје, 1979
		2.	Milivoj Solar	“Teorija knjizhevnosti”	“Shkolska knjiga”	Zagreb, 1981
		3.	Јуриј Боров	„Енциклопедија на естетиката и на теоријата на литературата“	„Македоника литера“	Скопје, 2011
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Освалд Дикро / Цветан Тодоров	„Енциклопедиски рачник на науките за јазикот 1“	„Детска радост“	Скопје, 1994
		2.	Освалд Дикро / Цветан	„Енциклопедиски рачник на науките за	„Детска радост“	Скопје, 1994

			Тодоров	јазикот 2“		
		3.	Zdenko Shkreb , Ante Stamac	“Uvod u knjizhevnost”	“Globus”	Zagreb, 1983

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИЕВИСТИКА 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Добрила Миловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со појавата и развојот на словенската писменост во Македонија, со првите оригинални, препишувачки и преведувачки средновековни дела и со најстарите ракописи, напишани на глаголица. Распознавање на средновековните книжевни жанри.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед. Словенски извори за св.Кирил и Методиј: Панонски легенди,Кратко Кирилово житие (Успение Кирилово), Солунска легенда, Општо пролошко житие, Прво и Второ словенско Наумово житие и др. Продолжено (ново) апостолство-Просветителската и книжевно-преводната дејност на св. Кирил и Методиј.Верско-политички и дипломатски мисии на св. Кирил и Методиј: Арапска (сарацентска) мисија на св.Кирил Филозоф, хазарска мисија на двајцата браќа и најпознатата Моравска мисија (862/863 година).Хипотетичката Брегалничка мисија. Седмочислениците-словенските првоучители и нивните ученици и следбеници, светите: Климент, Наум, Сава, Горазд и Ангелариј. Првото словенско писмо-глаголицата. Охридската книжевна школа.Ракописи напишани на глаголица: Асеманово евангелие,Зографско евангелие,Мариинско евангелие,Синајски псалтир,Синајски евхологиј,Клоцов зборник,Охридски глаголички листови Македонски глаголички листови,Синајски мисал,псалтир на Димитар Олтарник,Бојански палимпсест,Синајски палимпсест,Зографски палимпсест,лантов палимпсест,Синајски мал минеј,Хлудовски палимпсест. Просветно-црковната и општокултурната дејност на св. Климент Охридски. Оригиналната проповедничка и хагиографска дејност на св. Климент Охридски.Охридскиот книжевен центар како најстар духовен и скрипторски центар од средниот век. Азбучното прашање (одбрана на глаголицата и осуда на тријазичната ерес). Средновековни книжевни жанри: Евангелие,Псалтир,Апостол,Псалтир, Житие, Служба.				

12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	50 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			

Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Превод: Бл. Конески, коментари: Вера Антиќ	Тиквешки зборник	Мисла	1987
	2.	Приредила: Радмила Угринова-Скаловска	Климент Охридски (Похвали и Поуки)	Табернакул	1996
	3.	Предговор: Добрила Миловска, превод: Јован Таковски	Панонски легенди	Каприкорнус	2001
	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јохан Хојзинга	Јесен средњега века	Матица Српска	1961
22.2	2.	Розарио Асунто	Теорија о лепом у средњем веку	Мисао	1975
	3.	Ѓорги Поп Атанасов	Палеографски албум 1,2,3	Менора	2000,2001,2002

Наслов на наставниот предмет	НАРОДНА МАКЕДОНСКА ПОЕЗИЈА			
Код				
Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
Академска година/семестар	I година I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да ги стекнат неопходните сознанија од теоријата и историјата на фолклорот и да го осознаат значењето на народната литература како матрица врз која се потпира литературата воопшто. Запознавајќи ги особеностите на народната книжевност и значењето на фолклорот како конзерватор на народниот јазик и народниот бит, студентите ќе можат да го согледаат значењето на фолклорното наследство како најважен репрезент на идентитетот на еден народ. Следејќи го овој курс, студентите ќе се запознаат со најновите теориско-методолошки аспекти на проучувањето на фолклорот, кои вклучуваат интердисциплинарен пристап (преку други дисциплини: социо-културна антропологија, етнологија, етнографија и др).				
Содржина на предметната програма: Социјално-општествена фундираност на фолклорот (од првобитниот синкретизам до урбаниот фолклор/интернет-фолклорот). Генеа и развој на усната книжевност (врска на уметноста и култот, издвојување на основните родови и видови, социо-антрополошка вертикала во развојот на традиционалната култура). Кардинални својства на народната книжевност: анонимност, колективност, усна трансмисија, формулност, импровизации, варијативност. Принципи на класификација на народната поезија и особености на народната поетика. Жанровска дискусија: специфики на народната лирика и лирско-епските видови. Формулноста како закон на усното творење. Пери-Лордова теорија на формулите. Народна епика: генеа на јуначкиот епос, функција и развој на епската песна (од епска песна до епопеја). Процес на епизација и циклизација: циклусите епски песни како финална точка во развојот на македонската и јужнословенската јуначка епика (кралимарковскиот циклус песни). Епски хронотоп (карактеристики на епското време и епскиот простор). Протагонисти и антагонисти во македонскиот јуначки епос.				
Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
Распределба на расположивото време	2+2			
Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
	15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	

		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	50 часа	
Начин на оценување					
17.1.	Тестови		60 бодови		
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови		
17.3.	Активност и учество		10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
Литература					
Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	К. Пенушлиски	Одбрани фолклористички трудови	Македонска книга, Скопје	1988
	2.	Томе Саздов	Усна народна книжевност (во: Историја на македонската книжевност, I том)	Детска радост,Скопје	1997
	3.	Нина Анастасова Шкрињариќ	Фолклорологија (теориски и книжевно-историски огледи за фолклорот)	Македоника литера, Скопје	2016
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Albert B. Lord	Pevac prica/кн. 1	Idea (edicija: XX vek), Beograd	1990
	2.	Нина Анастасова Шкрињариќ:	Фолклорни социјални фосили	Македоника литера, Скопје	2011
	3.	Миладиновци:	Зборник на народни песни	Македонска книга, Скопје	1983

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

I СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЈА НА СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I година I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Искра Пановска-Димкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на знаења за основните поими во фонетиката и фонологијата. Совладување и правилно користење со фонетскиот и фонолошкиот систем на СМЈ. Совладување на правилниот акцент на зборот, акцентската целост, клитичкиот израз и интонацијата на фразата и на текстот на СМЈ. Совладување на правилна дикција.				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика наспрема фонологија. Артикулациска и акустичка фонетика. Типови гласови во СМЈ. Поделба на гласовите во СМЈ. Поим за фонема и алофон. Фонолошкиот систем на СМЈ. Дистинктивни признаци на фонемите во СМЈ. Дистрибуција на фонемите. Супрасегментална фонологија: слог, акцент, интонација, гласовна организација на текстот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	50 часа	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирена Савицка, Људмил Спасов	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	Детска радост, Скопје	1997
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.				
3.						

1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на старословенските азбуки. Расчитување на старословенски текстови. Препознавање на гласовните закони во старословенскиот.				
11.	Содржина на предметната програма: Историјат на постанокот на старословенската писменост. Старословенски азбуки. Споменици- книжевни и епиграфски. Варијанти на црковнословенскиот. Фонологија. Вокален систем. Потекло и развој на вокалите. Промени во вокалниот систем: превој на вокалите; метатеза на ликвидите. Консонантски систем. Потекло и развој на консонантите. Промени во консонантскиот систем: палатализации, јотувања; промени во консонантските групи. Вежби: читање на библиски текстови и на епиграфика на старословенски; расчитување на скратеници и анализа на фонолошките карактеристики.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часа
		16.2	Самостојни задачи		20 часа
		16.3	Домашно учење		50 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		0 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		2.	Е. Црвенковска	Старословенска читанка	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2015
		3.	Р. Угринова-Скаловска	Панонски легенди	„Наша книга“	1969
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. А. Хабургаев	Старославянский язык	Просвещение. Москва	1986
		2.	М. Л. Ремнёва	Старославянский язык	МГУ, Москва	2011
		3.	St. Damjanović	Staroslavenski jezik	Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК (КАКО ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот писмен јазик; запознавање со основите на словенечкиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор, морфосинтакса.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: Од историјата на словенечкиот писмен јазик. Фонетика и фонологија. Гласовниот и фонемскиот систем на словенечкиот јазик, гласовни закони и промени. Акцент. Правопис и правоговор. Глаголски систем.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	FF, Ljubljana	1992
		2.	Čuk, M. i dr.	Odkrivajmo slovenščino	FF, Ljubljana	1996
		3.	Markovič A. in dr.	S slovenščino nimam težav	FF, Ljubljana	2003
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Založba Obzorja, Maribor	2000
		2.	Toporišič, J. (red.)	Slovenski pravopis	ZRC SAZU, Ljubljana	2001
3.		Pirih Svetina, N., Ponikvar, A.	A,B,C... 1,2,3, gremo	Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Ljubljana	2008	

II СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТ 2 (ТЕОРИЈА НА ПРОЗА И ПОЕЗИЈА)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Запознавање со <i>теориите на прозата</i> . Стекнување на знаења за <i>теорија на проза</i> . Примена на знаењата од оваа област. <i>Оспособување на студентите</i> за теориски анализи преку суштинска синергија на <i>теоријата</i> со конкретна <i>аналитичка</i> пракса преку <i>примери од поетски дела</i> . 2. Запознавање со <i>теориите на поезијата</i> . Стекнување на знаења за <i>теорија на поезија</i> . Примена на знаењата од оваа област. <i>Оспособување на студентите</i> за теориски анализи преку суштинска синергија на <i>теоријата</i> со конкретна <i>аналитичка</i> пракса преку <i>примери од поетски дела</i> .				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Теорија на проза – поим и дефинирање. Наратологија. Наратолошки теории. Нивоа на анализа на прозниот текст. Модели на проучување. 2. Теорија на поезија – поим и дефинирање. Поетологија. Поетолошки теории. Нивоа на анализа на поезијата. Теорија на стилски фигури. Аналитички нивоа: фонолошко ниво, синтаксичко ниво, семантичко ниво, логичко ниво. Модели на проучување. Метаболи: метаплазми, метатакси, метасемеми, металогизми. Типологија на поетски дискурси.				
	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит), презентации на час.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (предавања и вежби)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Владимир Проп	„Морфологија на сказната“	„Македонска реч“	Скопје, 2009
		2.	Група автори	„Теорија на прозата“ (зборник, приредувач и превод: Атанас Вангелов)	„Детска радост“	Скопје, 1996
		3.	Искра Николовска-Нејашмиќ	„Студии од македонскиот фолклор“	„Институт за македонска литература“	Скопје, 2000
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	„За поетиката„ (превод од старогрчки, предговор и коректура на Михаил Д. Петрушевски)	„Македонска книга“, „Култура“, „Наша книга“, „Комунист“ и „Мисла“	Скопје, 1979
		2.	Gruope U (J. Dubois, F. Edeline, J. – M. Klinkenberg, P. Minquet, F. Pire, H. Trignon)	“Rhetorique generale”	“Larousse”	Paris, 1970
		3.	Кристина Николовска	„Светлинска“	„Силсонс“	Скопје, 2016

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИЕВИСТИКА 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Добрила Миловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со фрекфентни средновековни книжевни жанри, како што се апокрифите и житијата. Поврзување на апокрифите со одредени места од Библијата (Светото писмо), а на житијата со култни светителски ликови.				
11.	Содржина на предметната програма: Жанрот апокрифи во средновековната македонска литература.Апокрифите и Библијата. Старозаветниот циклус за Аврам и за Сара.Новозаветни апокрифи за Детството Исусово и Апокрифот за одењето на Богородица по маките. Жанрот житија во средновековната македонска литература.Локални хагиографии.Пространи (опширни) и кратки (проложни) житија за св.Гаврил Лесновски, св.Јоаким Осоговски и св.Прохор Пчињски.Манастирите како сакрални градби од нашето минато. Култот на светците.Свети места,агиазми,свето миро.Чудата на светите за време на живото и по нивната смрт. Патерични раскази. Средновековни книжевни дејци. Црноризец Храбар и делото О писменех (За буквите). Богомилството во Македонија.Презитер Козма и Беседата против новопојавената богомилска ерес. Презвитер Константин и неговото дело Поучително евангелие				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска		30 часови

			настава		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Б.Христова,Н. Вутова,Е.Узуно	Апокрифно христијанство	Народна библиотека Св. Кирил и Методиј	1999

			ва			
		2.	Д. Ќорнаков	Македонски манастири	Мисла	2002
		3.	Добрила Миловска	Древни ризници	Каприкорнус	2009
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стивен К.Баталден	Преиспитување на традицијата	Култура	1997
		2.	Агапије Ландос Крићанин	Чуда Пресвете Богородице	Епархија банатска	2000
		3.	Добрила Миловска	Допири со светоста	Каприкорнус	2012

Наслов на наставниот предмет	НАРОДНА МАКЕДОНСКА ПРОЗА			
Код				
Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
Академска година/семестар	I година II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со спецификите на народниот начин на раскажување и да ги препознаваат дистинктивните својства на народната проза, во однос на индивидуалната уметничка нарација. Курсот ќе овозможи увид во наратолошките аспекти на народното творештво и ќе им овозможи на студентите да ја препознаат нивната транспозиција во индивидуалното творештво на македонските автори. Запознавајќи ги особеностите на прозната нарација, студентите ќе се обучат да го применат моделот на В. Проп за структурално-типолошко проучување на приказните (сказните) во македонскиот фолклор. Со компаративниот третман на мотивите од македонскиот фолклор во корелација со интернационалните приказнични мотиви, ќе можат да се запознаат со универзални кодови во прозното фолклорно наследство.				
Содржина на предметната програма: Теории за потеклото и еднородноста на приказничните мотиви (миграциона, митолошка и антрополошка теорија). Типологизација и систематизација на приказните според Арне-Томсоновиот индекс на мотиви. Генеа и хронолошко-стадијален развој на приказните за животни и басните. Жанровски карактеристики на народната сказна. Интерпретација на волшебните приказни според моделите на В. Проп: 1. структурално-типолошко проучување на сказната (морфологија на сказната), 2. компаративно-историски осврт кон генетиката на сказната (историските корени на волшебната приказна). Преданија и легенди (дистинкција, карактеристики, типологизација). Реалистични приказни/новели и анегдоти. Кратки народни умотворби: паремиолошки видови (пословици и поговорки) и гатанки. Класификаторски решенија во доменот на македонската народна проза и собирачки иницијативи. Цепенковите записи на народна проза (творечките интервенции на Цепенков).				
Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
Распределба на расположивото време	2+2			
Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
	15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
	16.2	Самостојни задачи	20 часа	

		16.3	Домашно учење		50 часа
Начин на оценување					
17.1.	Тестови		60 бодови		
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови		
17.3.	Активност и учество		10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
Литература					
Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Т. Саздов	Усна народна книжевност (во: Историја на македонската книжевност, I том)	Детска радост, Скопје	1997
	2.	В. Проп	Морфологија на сказната	Македонска реч, Скопје	2009
	3.	В. Проп	Историски корени на волшебната приказна	Македонска реч, Скопје	2011
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ермис Лафазановски	Традиција, нарација, литература	Институт за фолклор, Скопје	1996
	2.	С. Самарџија	Поетика усмених прозних облика,	Београд	1996
	3.	Нина Анастасова Шкрињариќ	Триножникот на Цепенков и каучот на Фројд (психоаналитички студии за фолклорот)	Македонска реч, Скопје	2011

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

II СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	МОРФОЛОГИЈА НА СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими на морфологијата. Зборот и неговата граматичка структура и значење. Совладување на граматичките категории на зборовните групи и нивните граматички карактеристики. Посебен осврт кон именската и глаголската морфологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими во морфологијата: морфема, збороформа, граматички категории. Осврт кон граматичките категории. Зборовни групи и нивните карактеристики. Граматички категории и карактеристики на именската морфологија. Граматички категории и крактеристики на глаголската морфологија. Службени зборови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.	Бојковска, С., Минова-Ѓуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.	Татјана Гочкова-Стојановска	Практикум по морфологија на македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје	2010
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска, Р.	Современ македонски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1987
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАВОПИС И ПРАВОГОВОР НА СМЈ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I година II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Искра Пановска-Димкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на правописните правила на македонскиот литературен јазик. Здобивање способност за користење на Правописниот и на Толковниот речник на македонскиот јазик. Совладување на знаења за врската меѓу македонската фонетика и правопис и за принципите на македонскиот фонетски / фонолошки правопис. Совладување на правилен изговор на гласовите во СМЈ и правилно користење на акцентот, интонација и дикцијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Правопис/правоговор: Гласовни промени. Едначење по звучност. Употреба на голема буква. Слеано и разделено пишување. Скратеници. Транскрипција на туѓите имиња. Правописни и интерпункциски знаци. Правилен изговор на гласовите. Правилен акцент, интонација и дикција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часа
		16.2	Самостојни задачи		20 часа
		16.3	Домашно учење		50 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2016
		2.	Искра Пановска-Димкова	Практикум по правопис со правоговор на македонскиот литературен јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2010
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.	Кирил Конески	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, Скопје	1999
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК (КАКО ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов странски лектор по хрватски јазик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите на хрватскиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор, морфосинтакса; запознавање со историјата на хрватскиот јазик; достигнување средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на историјата на хрватскиот книжевен/писмен јазик. Фонолошки, морфолошки и синтаксички систем на современиот хрватски стандарден јазик. Основни карактеристики на текстот на хрватскиот јазик. Хрватска лексикологија и лексикографија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		30 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			хрватски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература						
	Задолжителна литература (до три)						
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач		Година
		1.		Gramatika hrvatskoga književnog jezika: Zagreb	.. HAZU i Globus		1991-1998
		2.	M. Moguš	Povijest hrvatskoga književnoga jezika	Nakladni zavod Globus: Zagreb		1995
		3.		Pravopis hrvatskoga jezika	Školska knjiga i Novi Liber: Zagreb		2001
	22.2	Дополнителна литература (до три)					
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач		Година
		1.					
		2.					
		3.					

III СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	СВЕТСКА КНИЖЕВНОСТ 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со периодизацијата и класификацијата на античката книжевност (жанрови, претставници, обележја), со средновековната книжевност, со ренесансниот книжевен контекст, заклучно со класицизмот, како навраќање на античките нормативни поетички одредници.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Преглед на најстарите литератури на светот, Епот за Гилгамеш; 2. „Махабхарата“; „Рамајана“ (преглед); 3. Епска поезија, Хомер; хомерското прашање; „Илијада“ и „Одисеја“; 4. Хеленска лирика - монодија и хорска лирика (периодизација, жанрови, претставници); 5. Старогрчка драма; создавање на трагедијата; улогата на трагедијата во старогрчкото општество; митологијата како извор на трагедијата; Есхил: „Орестија“; „Персијци“; Софокле: „Ојдип тиранин“ (Цар Едип); „Ојдип на Колон“; „Антигона“; Еврипид: „Медеја“; „Ифигенија во Авлида“; 6. Старогрчка комедија; Аристофан: „Жаби“; 7. Римската книжевност, претставници, жанрови, сличности и разлики со елинската книжевност; Вергилиј: „Ајнеида“ (Енеида); 8. Карактеристиките на римската комедија; Плаут: „Скржавец“; 9. Средновековна книжевност; општествено – историски и културен контекст; поетиката на средновековната книжевност; 10. Предренесанса, хуманизам и ренесанса; поетика на ренесансната книжевност; преглед на таа книжевност со основни податоци за општествениот и културниот контекст во кој се јавува новата книжевност на Европа. Данте Алигиери: „Божествената комедија“; Франческо Петрарка: „Канцониерот“; Џовани Бокачо: „Декамерон“; Мигел де Сервантес: „Дон Кихот“; Вилијам Шекспир – трагедиите „Хамлет“, „Отело“, „Магбет“, „Ромео и Јулија“; комедијата „Сон на летната ноќ“, како и историската				

	драма „Ричард III“; сонетите на Шекспир; 11. Класицизам; поетиката на класицизмот: Пјер Корнеј: „Сид“; Жан Батист Поклен Молиер: „Тартиф“. Енциклопедистите. Филозофско-сатиричен роман. <i>Кандид</i> на Волтер.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	д-р Милош Ѓуриќ	Историја хеленске књижевности	Завод за издавање уџбенике и наставна средства, Београд	1986
		2.	д-р Милан Будимир и д-р Мирон Флашар	Преглед римске књижевности	Научна књига	1986
		3.	Aleksandar Flaker	Stilske formacije	Liber, Zagreb	1979
	22.2	Дополнителна литература (до три)				

		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	За поетиката	Здр. мак. изд.	не е важно кое изд.
		2.	Роберт Грејвс	Грчки митови	Табернакул	2002
		3.	Erih Auerbah	Mimezis	Nolit, Beograd	1979

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ XV-XVIII ВЕК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година Трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Добрила Миловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со македонските скрипторски центри во кои се одржувал богат духовен и црковен живот. Проследување на богатата книжевна дејност во која биле вклучени: чтци, ѓакони, доброписци, старци и калиграфи. Самостојно истражување на ракописната традиција по нашите македонски светилишта.				
11.	Содржина на предметната програма: Кратки книжевни видови за сесловенските првпросветители Кирил и Методиј со потекло од XV – XVIII век: <i>Краткото Кирилово житие (Успение Кирилово), Солунска легенда</i> и др. <i>Автографите на многугрешниот и последниот меѓу дијациите-Владислав Граматик. Богатиот со гревови и слабоучениот</i> Димитар Кратовски. <i>Последниот меѓу свештениците-протопоп Јоан Кратовски. Автографите на најнезначителниот меѓу иноците-Висарион Дебарски.</i> Учениците и следбениците на Висарион Дебарски или т.н. Висарионова школа на чело со: Матеј, Пахомиј, Сисој. Материјали и инструменти за пишување на средновековни ракописи (паус, пергамент, бомбицина, хартија). Каламус-како инструмент за пишување на ракописи. <i>Повези и окови</i> на македонската ракописна книга. Типови кирилски писма: устав, полуустав и брзопис. <i>Дамаскин Студит</i> како талентиран оратор, раскажувач и писател. Религиозно-поучниот зборник на <i>Дамаскин Студит (Сокровиште)</i> .				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	50 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			
	Задолжителна литература (до три)			

	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорги Поп Атанасов	<i>Стари записи</i>	Менора	1996
		2.	Радмила Маринковиќ	<i>Писах и потписах</i>	Нолит	1996
		3.	Добрила Миловска	<i>Написа своеју рукоју</i>	Каприкорнус	2013
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Радмила Угринова- Скаловска	<i>Записи и летописи</i>	Македонска книга	1975
		2.	Донка Петканова	<i>Приемственост и развитие</i>	Български писател	1992
			Климентина Иванова	<i>В началото бе книгата</i>	Ариадна	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОСВЕТИТЕЛСТВОТО И РОМАНТИЗМОТ ВО СЛОВЕНЕЧКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока/ Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Катедра за Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со стратегиите на просветителското и романтичарското писмо во словенечката книжевност; 2) Стекнување знаења за контекстот и фактите на просветителството и романтизмот во книжевноста; 3) Стекнување контекстуализирани знаења за словенечката книжевност од првата половина на 19 век. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи знаења за стратегиите на просветителското и на романтичарското писмо во книжевноста и стекнување контекстуални знаења за словенечката книжевност од првата половина на 19 век. 2) Примена на стекнатите знаења во наставата по книжевност на сите нивоа од основно до високо образование. 3) Примена на стекнатите знаења во проучувањето на книжевниот текст (за книжевните историчари, книжевните теоретичари и книжевните критичари).				
11.	Содржина на предметната програма: I. 1. Словенечката етнокултура. 2. Словенечката литература до просветителството (претестантизмот и работата на Примож Трубар и неговиот круг). 3. Контекст и факти за словенечкото просветителство. 4. Текстовни стратегии на просветителското писмо. 5. Претходници на словенечкото просветителство. 6. Три просветителски круга: Марко Похлин, Академиите, кругот на Жига Џојс. 7. Валентин Водник (анализа на збирката <i>Песни за обид</i> , 1806). 8. Антон Томаж Линхарт (<i>анализа на драмата Веселиот ден или Матичек се жени</i> , 1790). II. 1. Контекст и факти за словенечкиот романтизам. 2. Текстовни стратегии на романтичарското писмо. 3. Азбучната војна и судирот околу азбуката и прашањето за имплицитниот читател на романтичарскиот текст во Словенија. 4. Матија Чоп. 5. Франце Прешерн (анализа на збирката песни <i>Поезијата на д-р Франце Прешерн</i> , 1847) 6. Станко Враз. 7. Други претставници на словенечкиот романтизам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	(2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби		30 часови

			(лабораториски,аудиториски и), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска Јасна	Антон Томаж Линхарт Веселиот ден или Матичек се жени (монографија)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2008.
		2.	Jože Pogačnik i Franc Zdravec	Istorija slovenačke književnosti.	Nolit, Beograd	1973.
		3.	Anton Slodnjak	Istorija slovenačke književnosti.	Zavod za udženike i nastavna sredstva, Beograd	1972.
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Janko Kos	Pregled slovenskega slovstva	Ljubljana	1998.
		2.	Janko Kos	Prešern in njegova doba	Lipa,Ljubljana	1991.
3.		Boris Paternu	France Prešern in njegovo pesnisko delo	Ljubljana	1977.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

III СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	СИНТАКСА НА СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Теоретска основа за реченица и сложена реченица. 2. Познавање на модалната и граматичката структура на реченицата како и практична примена во пишуваниот и говорениот јазик. 3. Оспособеност за создавање сложени реченици од различен структурен тип, како и практично да се применуваат начините на поврзување во врзан текст.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за реченицата како синтаксичка единица. Модална и граматичка структура на реченицата. Видови реченици според модалната функција. Реченични членови (подмет, прирок, предмет, прилошка определба, атрибут, апозиција). Сложена реченица. Паратакса и хипотакса: синдетон и асиндетон. Класификација на сложените реченици.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби			
	17.3.	Активност и учество		20	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)		
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература						
	Задолжителна литература (до три)						
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Лилјана Минова- Ѓуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000	
		2.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 4	Табернакул	2008	
		3.					
	22.2	Дополнителна литература (до три)					
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	ИМЈ Крсте Мисирков	1999	
		2.	Зузана Тополињска	Граматика на именската фраза	МАНУ	1977	
		3.	Лилјана Минова- Ѓуркова (ред.)	Македонски јазик	Универзитет Ополе Полска	1996	

1.	Наслов на наставниот предмет	ЛЕКСИКОЛОГИЈА СО ФРАЗЕОЛОГИЈА НА МЈ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со речничкиот фонд на македонскиот јазик и да ги откриваат значењата на зборовите. Да се запознаат со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик, но и со меѓународната фразеологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија. Семантички односи меѓу лексемите (синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија).Класификации на лексиката во македонскиот јазик. Лексикографија. Видови речници. Основни поими од фразеологијата. Дефиниција на фраземата. Класификација на фраземите. Фразеографија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лаборато-риски/аудиториски вежби		бодови	

	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Велјановска К.	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006
		2.	Паноска Р.	Современ македонски јазик	УКИМ	1987
		3.	Јашар-Настева О.	Турските елементи во македонскиот јазик	ИМЈ	2000
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мургоски З.	Речник на македонскиот јазик	ФФБК	2005
		2.	Група автори	Толковен речник на македонскиот јазик	ИМЈ	2005-2015
		3.	Димитровски Т.,Ширилов Т.	Фразеолошки речник на македонскиот јазик	Огледало	(три тома)2003,2008, 2009

1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК (КАКО ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од историјата на српскиот литературен јазик, како и од фонолошкиот, морфонолошкиот и морфолошкиот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: историја на книжевниот српски јазик; правописна и јазична реформа на Вук Караџиќ. Правопис: основните одлики на правописот. Фонетика и фонологија: фонетика и фонологија како науки, гласови, образување, слог и граница на слогот, морфонологија, прозодија. Морфологија како наука. Самостојни и несамостојни зборови. Менливост и неменливост. Род, број, падеж. Видови зборови. Промена на именки, придавки, заменки и броеви. Глаголи (глаголски вид и род: лице, време, начин; број и род). Промена на глаголите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		

	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ж. Станојчић, Љ.Поповић	Граматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд	2002 г.
		2.	М. Стевановић	Савремени српскохрватски језик I, Увод, Фонетика, Морфологија	Научна књига, Београд	1989 г.
		3.	Р. Симић и др.	Правопис српскога језика са речником	Унирекс - Никшић, Штампа - Београд	1993 г.
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Пешикан и др.	Правопис српскога језика	Матица српска, Нови Сад	1994 г.
		2.				
3.						

IV СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	СВЕТСКА КНИЖЕВНОСТ 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со стилско-формациската периодизација и жанровската класификација на романтизмот, реализмот, модерната и постмодерната книжевност, кои го оформуваат светскиот книжевен контекст. Обработка на апликативниот материјал преку делата соодветни на стилско – формациските комплекси, жанровски обележја и претставници. Студентите треба да стекнат интерес и елементарна способност за споредбено проучување и промислување на светската книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предромантизам: Sturm und Drang (Русо, Гете, Шилер). Романтизам, поетиката на романтизмот. Виктор Иго: „Клетници“; Џорџ Гордон Бајрон: „Странствувањето на Чајлд Харолд“; Гете: „Страдањата на младиот Вертер“; Александар Пушкин: „Евгениј Онегин“. Доцниот романтизам во САД: Едгар Алан По. 2. Реализмот во руската литература: Л. Н. Толстој „Ана Каренина“; А. П. Чехов „Вујко Вања“, „Вишновата градина“; Михаил Булгаков „Мајсторот и Маргарита“; Ф. М. Достоевски и книжевноста на теодицејата - „Браќа Карамазови“. Натурализмот на Емил Зола: „Човек-свер“. Бифокалниот реализам на Флобер: „Госпоѓа Бовари“. 3. Модерната во француската литература - Шарл Бодлер, симболизам; Верлен, Рембо, Маларме, Валери. Надреализам и дадаизам. Футуризмот на Мајаковски и Томазо Маринети. Лириката во руската книжевност на почетокот на XX век: Пастернак, Блок, Есењин. Најава на прозата на „струјата на свеста“ (Пруст). Романот на „струјата на свеста“: „Тројката“: Вилијам Фокер, Вирџинија Вулф, Џејмс Џојс: еден роман од „тројката“ по избор. Книжевност на егзистенцијализмот и апсурдот: Албер Ками: „Странецот“; модерните текови во германската литература – неореализмот на Томас Ман: „Смрт во Венеција“; експресионизмот на Франц Кафа: „Процес“. 4. Преглед на драмата на дваесеттиот век, со посебен акцент на Жан Жене, Пирандело, Ежен Јонеско, Бертолд Брехт и Семјуел Бекет. Една драма по избор. 5. Постмодернизам: основни поетички принципи. Џон Барт и „литературата на исцрпеноста“. Курт Вонегат: „Кланица 5“. Умберто Еко и псевдонаративите: историографската метафикција и палимпсестната книжевност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време		150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		2+2			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Povijest svjetske knjizevnosti (4-7)	Mladost, Zagreb	1982
		2.	Viktor Žmegač	Povijesna poetika romana	Grafički zavod Hrvatske	1987
		3.	Јадранка Владова	Читање на светската литература	Македонска книга 2002	2003
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zoran Konstantinović	Njemačka književnost 1 i 2	Svetlost	1979
		2.	Aleksandar Flaker i Malik Mulić	Ruska književnost	SNL	1986
		3.	Ivanka Kovačević	Engleska književnost	Svetlost	1992

1.	Наслов на наставниот предмет	ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ КНИЖЕВНОСТИ 15-18 ВЕК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот стекнува книжевно-историски и теориски компетенции за проучување на книжевноста настаната на Хрватското приморје, од 15 до 18 век – како одглас на големите европски стилски формации: хуманизмот и ренесансата – а преку проучување на најрепрезентативни автори и дела, тој развива способност за истражувачка работа, за литературна анализа на релација текст-текст и текст-контекст, како и способност за стручно толкување на понудените содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: Појавата на хуманизмот и ренесансата во хрватското приморје под влијание на европскиот книжевно-уметнички контекст. Петраркисти (<i>Зборникот</i> на Никша Рањина): Шишко Менчетиќ, Ѓоре Држиќ; Андрија Чубрановиќ=Микша Пелегриновиќ (<i>Јеѓупка</i> – маскерата). Маниристи: Динко Рањина и Доминко Златариќ. Ханибал Луциќ– <i>Робинка</i> (драма во стихови). Петар Хекторовиќ – <i>Рибарење и рибарски разговори</i> (патописна, автобиографска поема). Марко Марулиќ – <i>Јудита</i> (еп). Мавро Ветрановиќ – <i>Поезија</i> (избор). Марин Држиќ – Драми: <i>Шега со Станец, Дундо Марое; Скуп, Трипче де Утолче, Венера и Адон, Тирена, Грижула</i> . Иван Гундулиќ – барокни стилски тенденции: <i>Осман</i> (еп) и <i>Дубравка</i> (драма). Џоно (Јуние) Палмотиќ – <i>Павлимир</i> (драма). Андрија Качиќ-Миошиќ – <i>Разговор угоден со народот словенски</i> (епска форма)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часа
		16.2	Самостојни задачи		20 часа
		16.3	Домашно учење		50 часа

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Slobodan Prosperov Novak	<i>Povijest hrvatske književnosti 2</i>	Antibarbarus	Zagreb, 1997
		2.	Slobodan Prosperov Novak	<i>Povijest hrvatske književnosti 3</i>	Zagreb	Zagreb, 1999
		3.	Mihovil Kombol & Slobodan Prosperov Novak	<i>Povijest hrvatske književnosti do narodnog preporoda</i>	Antibarbarus	Zagreb 1945. (II izd. 1961), 1992, 1993, 1995
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драгољуб Павловић	<i>Старија југословенска књижевност</i>	Научна књига	Београд, 1971
		2.	Edicija	<i>Povijest hrvatske knjizevnosti 1-4</i>		Zagreb, 2002,2003
		3.	Edicija	<i>Pet stoljeca hrvatske knjizevnosti</i>	Zagreb	Zagreb, 1997

1.	Наслов на наставниот предмет	РЕАЛИЗМОТ И МОДЕРНАТА ВО СЛОВЕНЕЧКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Катедра за Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со стратегиите на реалистичкото и модернистичкото писмо во словенечката книжевност. Стекнување знаења за контекстот и фактите на реализмот и модерната во книжевноста. Стекнување контекстуализирани знаења за словенечката книжевност од втората половина на 19 век. Стекнување општи знаења за стратегиите на просветителското и на романтичарското писмо во книжевноста и стекнување контекстуални знаења за словенечката книжевност од првата половина на 19 век. Примена на стекнатите знаења во наставата по книжевност на сите нивоа од основно до високо образование. Примена на стекнатите знаења во проучувањето на книжевниот текст (за книжевните историчари, книжевните теоретичари и книжевните критичари).				
11.	Содржина на предметната програма: I. Контекст и факти за словенечкиот реализам. Текстовни стратегии на реалистичкото писмо. Типологија на реализмот во Словенија (фолклорен, преоден, висок). Фран Левстик (анализа на расказот <i>Мартин Крпан</i> , 1858). Јосип Јурчич (анализа на романот <i>Десеттиот брат</i> , 1866). Иван Тавчар (анализа на романот <i>Височка хроника</i> , 1919). Симон Грегорич. Симон Јенко. Јанко Керсник. Антон Ашкерц. II. Контекст и факти за словенечката модерна. Суб-формации на словенечката модерна од 19 век. Стратегии на модернистичкото писмо. Симболизам. Драготин Кете (анализа на збирката песни <i>Поезија</i> , 1900). Импресионизам. Јосип Мурн (анализа на збирката песни <i>Песни и романи</i> , 1903). Натурализам. Иван Цанкар (анализа на романот <i>Куќата на Марија Помошничка</i> , 1904). Иван Цанкар (анализа на драмата <i>Кралот на Беатјнова</i> , 1902). Иван Цанкар (анализа на драмата <i>Лепа Вида</i> , 1912). Отон Жупанчич.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби		30 часови

			(лабораториски,аудиториски и), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Janko Kos	<i>Pregled svetovne književnosti</i>	DZS, Ljubljana	2005.
		2.	Jože Pogačnik i Franc Zdravec	<i>Istorija slovenačke književnosti.</i>	Nolit, Beograd	1973.
		3.	Anton Slodnjak	<i>Istorija slovenačke književnosti</i>	Zavod za udženike i nastavna sredstva, Beograd	1972.
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jože Pogačnik	<i>Norme i forme</i>	Zagreb	1981
		2.		<i>Zbornik: Kratka proza slovenskega realizma</i>	DZS, Ljubljana	2000.
3.		Jože Pogačnik	<i>Zgodovina slovenskega slovstva 4</i>	Obzorja, Maribor	1970	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

IV СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИНГВОСТИЛИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Треневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Доизградување и култивирање на јазичниот израз на студентите; развивање на способноста за идентификација и разграничување на специфични и неспецифични јазично-изразни средства во текстови од различни функционални стилови. Посебен акцент на статусот и важноста на јазичната норма во различни јазично-комуникативни контексти. Соодветност при изборот на јазичните средства; чувство за мера при нивната употреба во зависност од потребите (и барањата) на комуникативниот контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и дефиниции за стилот (начин, избор, комбинација, варијација, отстапување од очекуваното, иновации...). Стилистиката како трансдисциплинарна наука. Стилистиката и другите дисциплини. Синхрониски и дијахрониски вкрстувања и преплетувања. Стилистиката и јазичната култура. Акцент на спецификите на нормата на современиот македонски јазик на сите рамништа. Правописната и правоговорната норма како појдовен критериум за квалитетен јазичен израз. Стилски и стилистички аспекти при изборот на јазичните средства во текстот. Стандарднојазичната норма и јазичниот узус. Стилската вредност и изразните можности на лексичките слоеви и на фразеолошките изрази. Синхрониски и дијахрониски јазично-културни аспекти. Јазичното наследство (изворното и стекнатото од контактите со престижните европски јазици) како цивилизациска придобивка. Раслојувањето на јазикот. Граматичките изразни средства; морфолошките категории како средства за експресивизација на изразот. Синтаксичките категории: експресивноста и стилската обележеност во синтаксата. Јазични универзалии: синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија. Фигуративноста во јазикот. Стилски фигури: тропи и схеми. Надворешнојазичните изразни средства од стилистичка гледна точка.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,	30 часови	

			аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби				
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова- Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор	2003
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн.1-6	Наша книга, ИМЈ „Крсте Мисирков	1969 - 2001
		2.	група автори	Македонски јазик	Универзитет Ополе, Полска	1998
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ЗБОРООБРАЗУВАЊЕ НА СМЈ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување во теоријата на зборообразувањето како посебна научна дисциплина, преглед на основните зборообразувачки модели во македонскиот јазик. Преглед на зборообразувачките типови и воведување во ономазиолошко-синтаксичката структура на изведенките. Познавање и разбирање на основните теоретски поими од областа на зборообразувањето. Идентификација и анализа на изведените зборови од структурен и од семантички аспект. Познавање на зборообразувачкиот систем на македонскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими во зборообразувањето. Начини на збогатување на речничкиот состав во македонскиот јазик. Основни начини на зборообразување (семантичко зборообразување, срастување, синтаксичка конверзија, афиксен начин на зборообразување). Развој на зборообразувањето во словенските јазици. Морфема и видови морфеми. Поимот мотивиран (изведен) збор (изведенка, дериват). Видови зборообразувачка мотивација. Зборообразувачки единици. Класификација на изведенките (мутациски, транспозициски, модификациски). Образување на именките. Именки добиени преку суфиксација (називи на дејства, називи на апстрактни особини, називи на вршители на дејства, називи на орудија (средства) за вршење дејства, називи на објекти на дејство и резултати на дејство, називи на носители на особини, називи на места, називи на множества, називи на женски суштества, деминутивно-хипокористични називи, аугментативно-пејоративни називи). Именки образувани со префиксација, префиксно-суфиксни образувања, именки добиени со композиција (сложување на две основи). Образување на придавките. Придавки добиени со суфиксација, со префиксација, придавки образувани со префиксација и суфиксација, придавки образувани со сложување. Образување на глаголите. Глаголи образувани со суфиксација, со префиксација. Глаголи образувани со префиксација и суфиксација. Глаголи образување со сложување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		30 часови

			тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Велева, С.	Тенденции во зборообразувањето во македонскиот јазик	Скопје	2006
		2.	Велева, С.	Зборообразувањето во поезијата на Гане Тодоровски	Скопје	2000
		3.	Конески, К.	Зборообразувањето во современиот македонски јазик	Скопје	2003
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Бојковска С., Минова- Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	СПОРЕДБЕНА ГРАМАТИКА НА СЛОВЕНСКИТЕ ЈАЗИЦИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Разликување на периодите во историскиот развој на словенското јазично семејство. 2. Препознавање на сите словенски јазици според основните фонетски карактеристики. 3. Усвојување на компаративниот метод што лежи во основата на секоја наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Индоевропски прајазик. Индоевропско јазично семејство. Балтословенска заедница. Прасловенски јазик – периодизација, територија, контакти. Основни морфолошки карактеристики на прасловенскиот и на современите словенски јазици – преглед. Вежби: читање, превод и анализа на текстови на сите словенски јазици. Работа со речник и запознавање со лексиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	(2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р. Угринова-Скаловска	Споредбена граматика на словенските јазици	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1994
		2.	М. Mihaljević	Slavenska poredbena gramatika 1. Dio	Školska knjiga, Zagreb	2002
		3.	М. Mihaljević	Slavenska poredbena gramatika 2. Dio	Školska knjiga, Zagreb	2014
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А. Е. Супрун	Праславянский язык	Университетское, Минск	1993
		2.				
		3.				

V СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА ГЕНОЛОГИЈА – МАКЕДОНСКИ 19 ВЕК 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се стекне со основните поимања за културата во Македонија во 19 век, како и за културните процеси кои претходат; Запознавање со основните претставници и носители на просветителството во Македонија, на преминот меѓу религиозната и авторската книжевност со специфични белези; Студентите да се оспособат за хронолошко позиционирање на соодветните автори и појави, како и за соодветна примена на теориската методологија врз конкретни текстови од македонската книжевност во 19 век.				
11.	Содржина на предметната програма: Развојот и укинувањето на Охридската архиепископија, културата и општествените процеси во периодот од 15 до 18 век, дамаскинарската традиција и „Четиријазичникот“ на Даниил. Македонија во 19 век, распаѓањето на феудалниот систем, борбите за народна црква и просвета, појавата на просветителството во Македонија. Печатниците и развојот на печатарската дејност во Македонија во 19 век, патописите за Македонија во 19 век. Жанровската теорија – развојот на жанровите во антиката, средновековието, ренесансата, класицизмот и романтизмот. Специфичностите на беседата како жанр во македонската книжевност на 19 век. Беседите на Јоаким Крчовски во делата „Слово исказаное заради умирање“, „Повест ради страшнаго и втораго пришествија Христова“ и „Различна поучителна наставленија“, специфичностите на наративот во „Чудеса пресвјатија Богородици“. Беседите на Кирил Пејчиновиќ во делата „Огледало“ и „Утешение грешним“. Дејноста на Теодосија Синаитски и неговиот предговор кон делото „Утешение грешним“ од Кирил Пејчиновиќ.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		30 часови

			тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески, прир.	Јоаким Крчовски, Собрани текстови	Македонска книга	1974
		2.	Блаже Конески, прир.	Кирил Пејчиновиќ, Собрани текстови	Македонска книга	1974
		3.	Харалампие Поленаковиќ	Никулците на новата македонска книжевност	Македонска книга	1989
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Miroslav Beker, прир.	Povijest književnih teorija	SNL	1979
		2.	Ванчо Тушевски	Поетика и реторика на новата македонска книжевност – XIX век	Менора	2000
		3.	Гане Тодоровски	Македонската литература во XIX век, том 2	Матица македонска	2007

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОСВЕТИТЕЛСТВОТО И РОМАНТИЗМОТ ВО СРПСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со периодизацијата на новата српска книжевност, жанровска класификација и стилско-формациската последователност. Просветителските тенденции, обележја и претставници преку соодветните дела. Студентите да се обучат за практично препознавање на романтичарските феномени (тематско-мотивски специфики, жанровски разновидности и импулсите од светските книжевни текови).				
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на новата српска книжевност, културните прилики кај Србите во Јужна Унгарија во 18 век, српскословенските и рускословенските писатели (Г. С. Венцловиќ и З. С. Орфелин). Европското просветителство и неговото влијание кај Србите; Доситеј Обрадовиќ, неговите идеи како израз на стремежите на младото српско граѓанство, неговото влијание во српскиот општествен и културен живот и кај околните народи. Српската граѓанска лирика, нејзиното потекло, мотиви и културно-уметнички вредности и значење. Романтизмот во европските култури, класицизмот, сентиментализмот и првите романтичарски појави: Вук Стефановиќ Караџиќ и неговото дело; херојскиот романтизам на Петар Петровиќ-Његош. Граѓанскиот романтизам: Бранко Радичевиќ, неговата поезија и нејзиното значење во развојот на српската уметничка поезија. Јован Јовановиќ-Змај (во преглед); Ѓура Јакшиќ, неговата лирска, епска и драмска поезија, неговата проза. Лаза Костиќ, неговата поезија и драмите, неговите естетички сфаќања како антиципација на современите книжевни пројави и феномени.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови

				16.2	Самостојни задачи	20 часови
				16.3	Домашно учење	50 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Поповић	Историја српске књижевности-романтизам 1-3	Нолит	1968-1972
		2.	Јован Деретић	Историја српске књижевности	Нолит	1983
		3.	Милорад Павић	Раѓање нове српске књижевности	СКЗ	1983
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милорад Павић	Класицизам	Досије-Научна књига	1991
		2.	Драгиша Живковић	Европски оквири српске књижевности 1-3	Просвета	1994
		3.	Виолета Пирузе-Тасевска	Толкувања и вредности	Детска радост	1997

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНТИЗМОТ ВО ХРВАТСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност со јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со особеностите на хрватскиот романтизам и неговиот каталог на стилски својства по однос на европскиот романтизам. Студентите да се запознаат поединечно со делата на хрватските романтичари. Студентите да се оспособат да применуваат основни, за романтизмот соодветни аналитички поими врз конкретни книжевни текстови од хрватски писатели.				
11.	Содржина на предметната програма: Општ кулуролошки и генолошки (жанровски) преглед на хрватската книжевност од XIX век. Илиризам. Романтизам. Идеолошкиот и естетскиот знак во хрватскиот романтизам/илиризам. Пример за интервенција на идеолошкиот врз естетскиот знак во поемата „Смртта на Смаил-ага Ченгиќ“ од Иван Мажураниќ. Људевит Гај и неговата културно-политичка мисија. Раѓањето на културните институции во Хрватска: Илирски народни театар, Матица хрватска, Илирска читаоница, Свеучилиште, ХАЗУ. Списанија. Будници и давории. Петар Прерадовиќ: поезија на романтичарот апатрид. Станко Враз: поезија и критика. „Ѓулабије“ и нејзиното место во општиот, европски романтичарски контекст. Иван Мажураниќ: живот и дело. „Смртта на Смаил-ага Ченгиќ“. Структура. Трагизам. Романтичарски особености. Интертекстуалниот однос со „Гробничко поље“ на Деметер. Интертекстот со допевањето на „Осман“ од Гундулиќ. Значењето на поемата во балкански и европски контекст. Драмата во хрватскиот романтизам. Димитрија Деметер: „Теута“. Структура. Романтичарски особености. Трагизмот. „Детските болести“ на жанрот: двата краја на драмата, патосот и хиперболизацијата. Родови прашања: „машката жена“. Од романтизам кон протореализам: делото на Аугуст Шеноа. Раѓањето на прото-историскиот роман. „Златото на златарот“. Структура. Трагизмот. Романтичарски особености: хиперболата како генеративен нуклеус на романтичарскиот дискурс. Историјата како “реализам”. Типологија на ликовите: романтичарски и реалистички. Критериуми за типологија на ликовите. Заклучок за хрватскиот романтизам и предреализам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Živančević, Milorad; Frangeš, Ivo	Povijest hrvatske književnosti „Ilirizam“, knj. 4	Liber-Mladost, Zagreb	1975
		2.	Ježić, Slavko	Hrvatska književnost	Grafički zavod Hrvatske	1990
		3.	Nemec, Krešimir	Tragom tradicije	Matica Hrvatska	1995
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Повеќемина различни автори	Поговори за авторите застапени во програмите од едицијата "Pet stoljeća hrvatske književnosti"	Matica Hrvatska i Zora, Zagreb	1968 и натаму
		2.	Šicel, Miroslav	Hrvatska kniževnost	Školska knjiga, Zagreb	1982
		3.	Тодоровски, Гане	Неодложни љубопитства	Мисла, Скопје	1995

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	д-р Гордана Алексова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со проблематиката од областа на наставата по македонски јазик во основното и средното образование, со историскиот развој на воспитно-образовниот процес по овој предмет и со основите на предметот Методика на наставата по македонски јазик. Запознавање со теориските основи на методиката на наставата по македонски јазик, со принципите и со методите во наставата по македонски јазик и со наставната единица - часот.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонскиот јазик како образовно-воспитен предмет. Цели и задачи на наставата по македонски јазик како мајчин. Содржина на наставниот предмет. Наставните програми и планови. Преглед на развитокот на македонски јазик како наставен предмет. Наставничкиот позив. Методиката на наставата по македонски јазик како научна дисциплина. Задачи на методиката на наставата по македонски јазик . Видови истражувања и методи на истражување во методиката. Врската на методиката со други науки. Општите и специфичните дидактички принципи во наставата по македонски јазик. Корелација на предметот Македонски јазик со другите образовни подрачја и нивната поврзаност во одделните степени од образованието. Јазикот во училиштето како фактор за општиот развој и за логичкото мислење. Методи во наставата по македонски јазик. Наставната единица - часот: типови часови, структура на часот и планирање на часот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		60 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови

		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	50 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска, д-р Ружа:	Методика на наставата по македонски јазик.	Скопје, Просветно дело	1980
		2.	Poljak, Vladimir:	Didaktika	Zagreb, Skolska knjiga	1985
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Педагошки енциклопедии.		
		2.		Наставни програми по македонски јазик за основно и за средно образование.	Биро за развој на образованието на РМ – МОН на РМ	
3.			Статии од соодветни стручни списанија и зборници.			

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

V СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОЛИНГВИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат најсовремени знаења за научните текови и применетите истражувања од областа на општата и применета психолингвистика.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на психолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на психолингвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт кон најсовремените истражувања од потесните области на процесот на усвојувањето на јазикот, процесите на оформување и разбирање на вербалниот израз, патологија на јазикот, лингвистичка афазиологија. Одделен пристап кон состојбите во македонската психолингвистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		30 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Татјана Гочкова – Стојановска	Психолингвистика	Просветно дело, Скопје	2005
		2.	С. Васиќ	Психолингвистика	Институт за педагошка истраживања, Београд	2002
		3.	Р.А. Лурија	Невролингвистика	НОЛИТ, Београд	1982
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Berco Gleason, J., Nan Berstein Ratner	The Development of Language	PEARSON EDU.	2013
		2.	E. M. Fernandez, H.S. Cairns	Fundamentals of Psycholinguistics	WILEY-BLACKWELL	2011
		3.	B. Stemmer, H.A. Whitaker	Handbook of Neurolinguistics	Academic Press	1998

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК – ВЕШТИНИ НА ПРАВИЛНО ПИШУВАЊЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева/ доц. д-р Марија Паунова/ проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со основните вештини на пишување текстови од определени функционални стилови, на определена тема и за определена публика. Да се обучат студентите на академско рамниште правилно да ги употребуваат јазичните средства и соодветните конвенции за пишување определени типови текстови. Способност за успешна писмена комуникација на академско рамниште. Правилно користење на македонскиот јазик во писмената комуникација во различни сфери во животот. Правилно пишување на куси текстови од различен тип, соодветни за намената и за целта.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за комуникација. Функции на комуникацијата (конативна, денотативна, фатичка, емотивна, поетска, металингвистичка функција). Стандардниот јазик и функционалните стилови. Административен (деловен стил). Креирање пораки во деловниот стил. Разработка и анализа на податоци. Поделба на административниот стил. Видови документи во административниот стил. Специфични карактеристики на одделни документи. Кореспонденција (Пишување писма). Карактеристики на писмената административна комуникација. Видови писмена комуникација во административниот стил. Композиција на деловните писма. Научен стил. Научна статија. Јазикот и стилот на пишување на научната статија. Основна структура на научниот труд. Публицистички стил. Новинарски видови и облици (вест, известување, интервју, репортажа, приказ, осврт, белешка, рецензија, коментар, критика, статија); Структура на веста, репортажата, патописот, скицата, интервјутото како текстови во публицистичко-новинарскиот стил. Уметничко-литературен стил. Потстилови: проза, поезија, драма. Можни грешки во уметничкиот стил. Видови стилски фигури (фигури на споредба, фигури на замена, синтаксички фигури, музички фигури, Структура на книжевноста дело (мотив, тема, идеја, инвенција, диспозиција, композиција).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,		30 часови

			аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Минова- Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор, Скопје	2000
		3.	Минова- Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор, Скопје	2003
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Основни поими во науката за јазикот	Филолошки факултет „Блаже Конески“ УКИМ_Скопје	2007
		3.	Пандев Д.	Говорење и пишување	Просветн дело, Скопје	2007

VI СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА ГЕНОЛОГИЈА – МАКЕДОНСКИ 19 ВЕК 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се стекне со основните поимања за процесот на развојот на псевдокласицистичките импулси во македонската култура, како и за буђењето на романтичарските идеи ; Запознавање со основните претставници и носители на псевдокласицизмот и романтизмот во Македонија во 19 век; Студентите да се оспособат за хронолошко позиционирање на соодветните автори и појави, како и за соодветна примена на теориската методологија врз конкретни текстови од македонската книжевност во 19 век.				
11.	Содржина на предметната програма: Дејноста на Јордан Хаџи Константинов-Џинот (општите белези на неговото творештво); драмските обиди на Џинот во релација со автентичната драма на Марко Цепенков, „Црне војвода“. Унијатските движења во Македонија во 19 век, дејноста на Димитрија и Константин Миладинови во врска со унијатството и зародувањето на романтизмот во македонската книжевност. Карактеристиките на автобиографијата како жанр, автобиографијата во македонската книжевност на 19 век: Григор Прличев „Мечта на еден старец“ и „Автобиографијата“, автобиографијата на Марко Цепенков. Специфичностите на жанрот биографија во релација со карактеристиките на автобиографиите, биографиите во македонската книжевност на 19 век – „Материјали за животоописанието на братја Х. Миладинови, Димитрија и Константина“ од Кузман Шапкарев. Општите белези на жанрот расказ, расказот во македонската книжевност на 19 век – „Прошедба“ од Рајко Жинзифов, расказите на Атанас Раздолов; авторската сказна „Силјан Штркот“ од Цепенков. Поетските достигнувања во македонската книжевност на 19 век – поезијата на Константин Миладинов, Рајко Жинзифов, Марко Цепенков и Ѓорѓија Пулевски; поемите на Григор Прличев, Рајко Жинзифов и Ѓорѓија Пулевски.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови

				16.2	Самостојни задачи	20 часови
				16.3	Домашно учење	50 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Харалампие Поленаковиќ	Во екот на народното будење	Македонска книга	1989
		2.	Харалампие Поленаковиќ	Студии за Миладиновци	Македонска книга	1989
		3.	Гане Тодоровски	Македонската литература во XIX век, том 1	Матица македонска	2007
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Македонскиот XIX век (јазични и книжевно-историски прилози)	Култура	1986
		2.	Георги Сталев	Историја на македонската книжевност (прв дел)	Институт за македонска литература	2001
		3.	Гане Тодоровски	Книга за Прличев	Штрк	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	РЕАЛИЗМОТ И МОДЕРНАТА ВО СРПСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со периодизацијата на реализмот и модерната во српската книжевност, жанровска класификација и стилско- формациската последователност; Промислување на реализмот како значајна епоха во српската книжевност и основа за новите развојни тенденции во српската култура; Препознавање и диференцирање на епохата на српската модерна, претставници и обележја како основа за развојот на современата српска книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: Период на интерференција на стилските формации: Јован Стерија Поповиќ и хетерогеноста на неговото творештво (класицист, романтичар и реалист во драмите). Период на реализмот, Светозар Марковиќ и неговите книжевно-естетички сфаќања, публицистичко-критичка фаза во српската книжевност. Руралната проза: Милован Глишиќ и Лаза К. Лазаревиќ (со еден дел од неговото творештво). Фаза на прозата со паланечка тематика (Јаков Игњатовиќ, Лаза К. Лазаревиќ и Стеван Сремац). Воислав Илиќ и воиславизмот, неговиот придонес за развојот на српската поезија и неговото влијание. Обележјата на српската модерна, поезијата и прозата. Поезијата на Јован Дучиќ, Милан Ракиќ, Владислав Петковиќ Дис, Сима Пандуровиќ и прозата на Борисав Станковиќ.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		30 часови

			тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Велибор Глигорић	Српски реалисти	Просвета	1954
		2.	Предраг Палавестра	Историја модерне српске књижевности	СКЗ	1986
		3.	Јован Деретић	Поетика српске књижевности	Филип Вишњић	1997
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драгиша Живковић	Европски оквири српске књижевности 4-5	Просвета	1994
		2.	Синиша Јелушић	Поетички облици: књижевне студии и огледи	Змај	2002
		3.	Виолета Пирузе- Тасевска	Литературни проникнувања	Просветно дело	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	РЕАЛИЗМОТ И МОДЕРНАТА ВО ХРВАТСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност со јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со особеностите на хрватскиот реализам и хрватската модерна и со нивните каталози на стилски својства по однос на европскиот реализам/модернизам. Студентите да се запознаат поединечно со делата на хрватските реалисти и модернисти. Студентите да се оспособат да применуваат основни теориски поими од соодветните поетики врз конкретни книжевни текстови од хрватски писатели.				
11.	Стилската формација реализам: каталог на својства во светските и во хрватската книжевност. Реализам на содржината: вистинито, можно, веројатно. Формален реализам: веродостојно (веродостоен дискурс). Протореализмот и историскиот роман на Аугуст Шеноа. Анте Ковачиќ: <i>U registraturi</i> . Структурата на Ковачиќевиот дискурс: реализам, натурализам, романтизам, фантастика. Цитирани жанрови: сказна. Рецепцијата од критиката. Јосип Козарац: регионализмот. Тематизација на селото. Новелистика: „Тена“, „Biser Kata“, „Oprava“, „Mira Kodolićeva“. Структурата на дискурсот на Козарац. Женскиот лик кај Козарац. Еуген Кумичиќ. Програмата на натурализмот кај Кумичиќ. Извори и мутации. Кумичиќ и Зола. Новели, драми и романи. Тематизмот Истра: <i>Jelkin bosiljek</i> . Градот како место за пропаст: <i>Gospođa Sabina</i> . Структурата на дискурсот на Кумичиќ. Вјенцеслав Новак: хрватскиот Балзак. <i>Poslednji Stipančiči</i> во контекст на европскиот социјален роман. <i>Poslednji Stipančiči</i> и родовите прашања: супремација на машкиот принцип. К.К.Ѓалски. <i>Pod starim krovovima</i> . Лиризација и психологизација на наративот. Од реализам кон модернизам. Протомодернизмот на Јанко Лесковар. Психолошкиот реализам. Раскази: „Poslije nesreće“, „Misao na vječnost“, „Katastrofa“. Фројдовското и ајнштајновското во расказите на Лесковар. Психолошкото во <i>Propali dvori</i> . Структурата на дискурсот на Лесковар: концепцијата за психолошки пасивен лик: „лесковарец“. Иво Војновиќ и симболичката драма „Еквиноцио“. Антун Густав Матош. Симболизам. Поезија, проза, критика. Заклучок. 7. Модернистички прелудиум во хрватската драмска книжевност: Иво Војновиќ - Ekvinošio. 8. Симболизмот во хрватската книжевност: А.Г.Матош. Поезија. Раскази. Хрватскиот модернизам во контекст на европскиот - сличности и разлики.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време		150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		2+2			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Živančević, Milorad; Frangješ, Ivo	Povijest hrvatske književnosti „Realizam“, knj. 4 i „Modernizam“ – knj. 5	Liber-Mladost, Zagreb	1975
		2.	Ježić, Slavko	Hrvatska književnost	Grafički zavod Hrvatske	1990
		3.	Nemec, Krešimir	Povijest hrvatskog romana (od početaka do kraja XIX stoljeća)	Znanje, Zagreb	1994
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Повеќемина различни автори	Поговори за авторите застапени во програмите од	Matica Hrvatska i Zora, Zagreb	1968 и натаму

				едицијата "Pet stoljeća hrvatske književnosti"		
		2.	Šicel, Miroslav	<i>Hrvatska književnost</i>	Školska knjiga, Zagreb	1982
		3.	Frangić, Ivo	<i>Nove stilističke studije</i>	Globus, Zagreb	1986

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИКАТА НА НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра:			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	д-р Томислав Тренивски; м-р Гордана Алексова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со формите на организација на наставната работа по предметот м. ј., како и со начините на организирање на часот. Запознавање со проблемите на наставата по предметот м.ј. како мајчин, но и како немајчин во основното и во средното образование, преку вежби и симулирани часови во факултетски услови и стекнување знаења и способности за практична реализација на наставните содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: Организирање на наставната единица - часот. Методика на одделните подрачја по македонски јазик - практична примена: Фонетика. Фонологија. Морфологија. Морфосинтакса. Синтакса. Лексикологија. Лексикографија. Правопис. Историја на јазикот. Дијалектологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		60 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		50 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска д-р Ружа	Методика на наставата по македонски јазик.	Просветно дело, Скопје	1980
		2.	Prof. dr. sci. Stjepko Tezak	Teorija I praksa nastave hrvatskoga jezika 1	Skolska knjiga, Zagreb	1996
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Педагошки енциклопедии.		
		2.		Наставни програми по македонски јазик за основно и за средно образование.	Биро за развој на образованието на РМ – МОН на РМ	
		3.		Статии од соодветни стручни списанија и зборници.		

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

VI СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Искра Пановска-Димкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на практични знаења за начините на кои го интерпретираме значењето на некој исказ. Здобивање знаења за употребата на јазичните средства во практиката. Запознавање со начините на кои се пренесува информација која не е искажана. Совладување знаења за основните поими на прагматиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Прагматиката како наука за врските меѓу лингвистичките форми и корисниците. Деиктички средства. Референција (упатување) и инференција (изведување заклучок). Претпоставка (пресупозиција) и логична последица. Кооперативниот принцип на конверзацијата. Перформативна хипотеза. Говорни чинови и настани. Класификација на говорните чинови. Учивост и интеракција. Структура и анализа на конверзацијата. Дискурсот и културата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	50 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Geoffrey Leech	Principles of Pragmatics	Longman Linguistics Library, London	1989
		2.	George Yule	Pragmatics (Oxford Introductions to Language Studies)	Oxford University Press	1996
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Yan Huang	Pragmatics (Oxford Textbooks in Linguistics)	Oxford University Press	2006
		2.	Stephen C. Levinson	Pragmatics (Cambridge Textbooks in Linguistics)	Cambridge University Press	1983
		3.	J.L. Austin	How to Do Things with Words	Oxford University Press	1976

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДОЛОГИЈА НА НАУЧНАТА РАБОТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Разликување на разни форми на пишување стручно-научни текстови. Оспособување за ексцерпција и селекција на материјал за научен труд. Библиографско истражување.				
11.	Содржина на предметната програма: Избор и формулирање тема за научен труд. Работа во библиотеки и архиви. Составување библиографии: азбучна/абecedна, хронолошка, авторска, предметна, селективна и сл. Печатени и интернет извори. Изворна граѓа: ракописна, печатена, електронска. Терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	П. Пипер	Методологија лингвистичких истражувања	Филолошки факултет, Београд	2000
		2.	В. Панзова	Науката како занает	Филозофски факултет, Скопје	2003
		3.	У. Еко	Kako se piše diplomski rad	Narodna knjiga/Alfa, Beograd	2000
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	D. Hacker	The Bedford handbook	Bedford/St. Martin, Boston, New York	2003
		2.				
3.						

VII СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ– РЕАЛИЗАМ И МОДЕРНИЗАМ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за познавање и почитување на културно-општествените прилики во кои се развива современата македонска книжевност и оспособување за воочување на нејзиното место во македонската култура. Развивање вештини за синтетичко-аналитичко и критичко-творечко мислење преку работата врз конкретни текстови од современа македонска книжевност. Поврзување на знаењата од другите книжевни дисциплини преку употреба на веќе усвоена книжевно-теоретска терминологија со што се развива и поттикнува вештината за изучување и проследување на современа македонска книжевност во контекст на јужнословенските и балканските книжевности.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонскиот поетски дискурс од К. Рацин до модерната генерација. Редефиниции на македонското поетско писмо. Метафоричко/метонимиско структурирање на македонската современа песна. Македонската битова драма (конституција на жанр; битовскиот драмски простор, време и лица). Македонската современа проза (конституција на жанрот; македонскиот прозен дискурс од реализам кон модернизам).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториск и), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	Историја на македонската книжевност XX век	Мисла, Скопје	1990
		2.	Јелена Лужина	Историја на македонската драма	Култура, Скопје	1995
		3.	Венко Андоновски	О/Абдукција на теоријата, том 2: Наратологија (Шеесет години македонски роман: 1952-2012)	Галикул. Скопје	2013
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	Рацин и експресионизмот	Менора, Скопје	2000
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	Лицето на зборовите	Култура, Скопје	2004
		3.	Лидија Капушевска-Дракулевска	Поетика на несознајното / Поетика на изненадувањето	Магор, Скопје	2001/2003

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОСВЕТИТЕЛСТВОТО И РОМАНТИЗМОТ ВО БУГАРСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат книжевно-историски , книжевно-теориски и книжевно-естетски компетенции за проучување на бугарската книжевност низ стилските формации: претпросветителство, просветителство и романтизам. Студентите развиваат способности за компетентна книжевна анализа со примена на основната теориска апаратура на релација текст-текст и текст-контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Периодизација на бугарската книжевност. Бугарската книжевност во европски и јужнословенски контекст. Претпросветителството и просветителството во бугарската книжевност: Паисиј Хилендарски, Софрониј Врачански: „Житие и страданија грешнаго Софронија“. Стилската формација – романтизам: Георги Сава Раковски: „Горски патник“ (поема), Петко Р. Славејков: „Изворот на белоногата“ (поема), „Не ми се пее“, „Гневот ми мина“, Христо Ботев: „Поезија“.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Игов Светлозар	История на българската литература	Ciela	София, 2002
		2.	Радев Иван	История на българската литература през възраждането	Просвета	Велико Търново, 1997
		3.	Кирова Милена	Литературният канон - предизвикателства	Университетско издателство„Св. Лимент Охридски“	София, 2009
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирова Милена	Проблематичният реализъм	Просвета	София, 2002
		2.			Спец. портал LiterNet (http://www.liternet.bg)	
		3.			Словото – Българска виртуална библиотека (http://www.slovo.bg)	

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНИ ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ КНИЖЕВНОСТИ 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку книжевно-теориски теми и техники, студентот се запознава со развојните специфики на три книжевноисториски и стилски периоди (авангардата, „втората модерна“ и постмодернизмот) во националните книжевности на јужнословенските народи, со акцент на естетските вредности во индивидуалните писма на нивните најмаркантни автори и дела и се стекнува со способност за аналитичка рецепција и стручно толкување на понудените содржини како дел од образовниот систем и културните (информативните) медиуми во Република Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: I. Хронолошка и поетичка периодизација на јужнословенскиот литературен 20 век; II. Промена на деветнаесетовековната книжевна парадигма во српската, хрватската, босанско-херцеговската, словенечката и бугарската книжевност, во време на крупни општествено-историски процеси карактеристични за 20 век (наративи со епистемолошка и онтолошка доминанта); III. Одлики на современите јужнословенски книжевности во 20 век: дезинтеграција на модернистички книжевни обрасци, стилски плурализам: естетизам, херметизам, елитизам, нов тематски израз, почеток на постмодерната; Главни претставници: Иво Андриќ (<i>Проклета авлија</i> , <i>Мостот на Дрина</i> , <i>Госпоѓица</i>), Мирослав Крлежа (<i>Враќањето на Филип Латинович</i> , <i>Господа Глембаеви</i>), Милош Црњански (<i>Прва книга Селидби</i> , <i>Роман за Лондон</i>), Меша Селимовиќ (<i>Дервишот и смртта</i> , <i>Тврдина</i>), Елисавета Багрјана (поезија-избор), Владимир Бартол (<i>Аламут</i>), Ранко Маринковиќ (<i>Киклоп</i>), Милорад Павиќ (<i>Хазарски речник</i>), Данило Киш (<i>Гробница за Борис Давидович</i>).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		30 часа

			тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часа	
			16.2	Самостојни задачи	20 часа	
			16.3	Домашно учење	50 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jovan Deretić	Istorija srpske književnosti	Sezam Book	Beograd, 2008
		2.	Krešimir Nemec	Povijest hrvatskog romana (1945-2000)	Školska knjiga	Zagreb, 2003
		3.	Radovan Vučković	Moderni roman dvadesetog veka		Sarajevo, 2005
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ангелина Бановиќ- Марковска	Хипертекстуални дијалози (интертек- стуалноста и јужно- словенскиот литера- турен 20 век)	Магор	Скопје, 2004
		2.	Михајло Пантиќ	Александријски синдром I, II	Просвета	Београд, 1987/ 1994
3.		Aleksandar Jerkov	Od modernizma do postmoderne: pripovedač i poetika, priča i smrt	Београд	1991	

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО КНИЖЕВНОСТ 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Катедра за Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со теориските основи на методиката на наставата по книжевност како интердисциплинарна наука. Запознавање со основните методи за индивидуална, тимска и групна работа. Анализа на книжевните дела од аспект на методичките средства. Оспособување на студентите за практична работа и примена на современите наставни методи во училницата. Стекнување општи увиди во теориската методика и нејзините најефикасни наставни методи. Стекнување способности за користење на методите за работа со книжевниот текст од книжевен, естетски и педагошки аспект. Развивање способности за избор на соодветните методи за толкување на различните книжевни дела. Оспособување на учениците за изработка на тестови, писмени и усни задачи, како и за оценување и евалуација во сите нивоа на образованието.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставата по книжевност. Вовед во методиката на наставата по книжевност. Предмет на методиката. Методологија, методика и дидактика. Историјата на методиката. Германската школа на интерпретацијата. Теорија на рецепцијата. Книжевноста како наставен предмет. Дефинирање на наставен час по книжевност. Наставен час, наставна програма и наставна единица. Подготовка за наставниот час по книжевност. План на часот по книжевност. Типови наставен час. Наставната методологија на часовите по книжевност. Читање, помнење и учење. Тимска работа на часот. Моделот на Џон Адар; моделите на Дрекслер, Сибет и Форестер. Лектира и домашни задачи. Оценување. Тестирање, изработка на тестови. Инклузивна училница. Работа со мешани паралелки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, практични часови, тимска работа, индивидуална работа, работа во парови		80 часови

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Атанас Николовски	Наставна интерпретација - часот по литература	Бас-трејд, Скопје.	1998
		2.	Виолета Димова	Методика на наставата по книжевност. Литературното дело и рецепиентот	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2011
		3.	Виолета Димова	Естетиката на комуникацијата и литературата за деца	Македонска реч, Скопје	2013
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасна Котеска	„Оценувањето и методиката на наставата по книжевност“	Литературен збор, Скопје, год. LXXII, бр. 1-3, 191-209.	2015.
		2.	Јасна Котеска	„Предизвиците на современата методика на наставата по книжевност“	Литературен збор, бр. 4-6, год. LXI, Скопје, 183-200.	2014.
		3.	Elaine Showalter	Teaching Literature	Blackwell Publishing	2002.

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

VII СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ПИСМЕН ЈАЗИК (МК)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните периоди и етапи од развојот на македонскиот писмен јазик од 9 до средината на 20 век. Следната цел е да се овозможи поедноставно разбирање на развојните процеси на жанровите и видовите на македонската писменост како и запознавање со социолингвистичките и културните околности во Македонија од најстари времиња до денес.				
11.	Содржина на предметната програма: ВОВЕД: Развојот на македонскиот писмен (литературен) јазик меѓу европските, словенските и јужнословенските јазици. Периодизација. Извори. Од историјата на предметот. Посебноста на македонскиот јазик како одраз на неговата јазична историја. СТАРОМАКЕДОНСКИ (ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИ) ПЕРИОД: Македонска редакција (варијанта, рецензија) на црсл. јазик. Односот меѓу глаголицата и кирилицата.Книжевни школи (Охридска и Кратовско-злетовска). НОВ ПЕРИОД: Јазикот на текстовите и записите од 15 до 18 век. Македонското јазично прашање во 19 век. Јазикот и правописот на текстовите на македонски јазик со грчко писмо. Разликите и сличностите на процесот на стандардизацијата меѓу бугарскиот, српскиот и македонскиот јазик. Јазикот на текстовите од литературата и учебниците од првата половина на 19 век. Јазикот на текстовите на Јоаким Крчовски и Кирил Пејчиновиќ. Јазичните погледи на Јордан Хаџиконстантинов - Џинот. Јазичните погледи на Константин Миладинов. Јазичните погледи на Партенија Зографски и Рајко Жинзифов. Развојот на нови жанрови во македонската писменост: есеи, полемики, научни текстови (Анализа на говорот на Григор Прличев одржан пред охридани во 1866 г.). Преглед на македонската речничка активност меѓу 16 и 19 век. Речникот на Константин Петкович од 1848 г. и Речникот на личните имиња. Македонскиот XX век: Текстовите на македонски јазик на Димитрија				

	Чуповски и неговите погледи за македонскиот стандарден јазик. Крсте Мисирков – „Шчо напрајфме и шчо требит да прајме за однапред“. Блаже Конески и неговиот придонес за македонската лингвистика. АСНОМ и јазикот. За граматичките описи на македонскиот стандарден јазик. За статусот и планирањето на современиот македонски стандарден јазик. Општ преглед на развитокот на писмениот македонски јазик во 19 и 20 век.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	50 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (прв дел).	Скопје: Култура	2005
		2.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (втор дел).	Скопје: Култура	2006
		3.	Конески, Бл. и Јашар-Настева, О.	Македонски текстови 10-20 век.		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Спасов, Љ.	Електронски материјали		
		2.				
3.						
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМАНТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Саша Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Знаење на основните поими на семантиката, основните теории за значењето и видовите значења. Способност за изведување на семантичка (компоненцијална) анализа на зборовите, синтагмите, речениците и текстот во македонскиот јазик. Логично разбирање и креирање на синтагми, реченици и текст на македонски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими на семантиката: поимот ‘значење’, теориите за значењето и видовите значења; лексичкото значење: зборовите како значенски единици (форми и изрази), денотација и смисла; структурна семантика (компоненцијална анализа); значењето на реченицата: пропозиција и пропозициска содржина; значењето на исказот: текст и дискурс, субјективноста на исказот итн. Изучувањето и усвојувањето на сите поими ќе се одвива и ќе се дискутира преку македонски јазичен материјал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петроска Е., Тофоска Ст.	Семантички поими, семантичка анализа на македонскиот јазик	интерна скрипта (материјали подготвени од професорите)	
		2.	Lyons, John	Linguistic Semantics	Cambridge University Press	1996
		3.	Hurford &Heasley	Semantics	Cambridge University Press	1989
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cruse, Alan	Meaning in Language	Oxford	2004
		2.	Prcic, Tvrtko	Semantika i pragmatika reči	Novi Sad	2008
		3.	Kristal, Dejvid	Enciklopedijski rečnik moderne lingvisitke	Nolit, Beograd	1985

1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Тренивски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат знаења за научните текови и за применетите истражувања од областа на општата и применетата социолингвистика: 1. Синтетизирани сознанија за општествената димензија на јазикот (јазично раслојување). 2. Упатеност во соодветната терминологија. 3. Изграден критички став за потребата да се негува јазичниот стандард наспроти притисоците на узусот (односно стихијата во јазикот).				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на социолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на социолингвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт на актуелните состојби во Република Македонија, поткрепено со материјал од македонската јазична средина.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби			
	17.3.	Активност и учество			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бл. Корубин	Јазикот наш денешен кн.1-6	ИМЈ	1969-2001
		2.	Бл. Корубин	На македонскограматичк и теми	ИМЈ	1990
		3.	Бл. Корубин	Македонски историо- социолингвистички теми	ИМЈ	1994
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	група автори	Македонски јазик	Универзитет Ополе, Полска	1998
		2.	М. Радовановиќ	Социолингвистика		
		3.	3. зборник трудови	На македонски филолошки и социолингвистички теми	Филолошки факултет „Блаже Конески“	

VIII СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ– МОДЕРНИЗАМ И ПОСТМОДЕРНИЗАМ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за познавање и почитување на културно-општествените прилики во кои се развива современата македонска книжевност и оспособување за воочивање на нејзиното место во македонската култура. Развивање вештини за синтетичко-аналитичко и критичко-творечко мислење преку работата врз конкретни текстови од современа македонска книжевност. Поврзување на знаењата од другите книжевни дисциплини преку употреба на веќе усвоена книжевно-теоретска терминологија со што се развива и поттикнува вештината за изучување и проследување на современа македонска книжевност во контекст на јужнословенските и балканските книжевности.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонската современа поезија и постмодернизмот (нови поетски имиња, нови поетски писма). Македонската современа драма (од модерната кон постмодерната драма; најнови тенденции). Посебен акцент на драмското писмо на Горан Стефановски, Јордан Плевнеш, Дејан Дуковски, Жанина Мирчевска. Македонската современа проза (расказот и романот во движење од модернизам кон постмодернизам; најнови тенденции). Посебен акцент на прозното писмо на Влада Урошевиќ, Димитрие Дурацовски, Драги Михајловски, Венко Андоновски, Гоце Смилевски, Оливера Николова, Оливера Ќорвезироска, Лидија Димковска.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториск и), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	Игра и симулации	Галикул, Скопје	2011
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	Семеен албум	Матица македонска, Скопје	2015
		3.	Јасна Котеска	Постмодернистички литературни студии	Македонска книга, Скопје	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лидија Капушевска-Дракулевска	Во лавиринтите на фантастиката	Магор, Скопје	1998
		2.	Ангелина Бановиќ-Марковска	Хипертекстуални дијалоги	Магор, Скопје	2004
		3.	Наташа Аврамовска	Во вителот на дореализацијата (дуплото дно на македонската драма)	Култура, Скопје	2004

1.	Наслов на наставниот предмет	РЕАЛИЗМОТ И МОДЕРНАТА ВО БУГАРСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со особеностите на протореализмот, реализмот и модерната во бугарската книжевност. Стекнување книжевно-историски, книжевно-теориски и книжевно-естетски компетенции за проучување на бугарската книжевност во конкретните стилски формации. Развивање способности за аналитичност и компетентност во интерпретација на делата од бугарската книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: Особености на протореализмот во бугарската книжевност: Добри Војников: „Криворазбраната цивилизација“ (драма). Реализмот во Европа и реализмот во Бугарија. Најзначајни претставници на бугарскиот реализам: Љубен Каравелов: „Мамино галениче“ (повест), „Хаџи Ничо“ (повест), „Дали е судбината виновна“ (повест). Реализмот и зачеток на модерната (од ослободувањето на Бугарија до крајот на 19 век): Иван Вазов: „Под игото“ (роман), „Раскази“ (избор); Алеко Константинов: „Бај Гањо“ (збирка раскази), „До Чикаго и назад“ (патопис); Елин Пелин: „Под манастирската лоза“ (збирка раскази). Појавата на модерната во бугарската книжевност: Пејо Јаворов и бугарскиот симболизам, поетот Д. Дебелјанов. Гео Милев и бугарскиот експресионизам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови

		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)		
од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)		
од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)		
од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Игов Светлозар	История на българската литература	Ciela	София, 2002
	2.	Радев Иван	История на българската литература през възраждането	Просвета	Велико Търново, 1997
	3.	Кирова Милена	Литературният канон - предизвикателства	Университетско издателство „Св. Лимент Охридски“	София, 2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Кирова Милена	Проблематичният реализъм	Просвета	София, 2002
	2.			Спец. портал <i>LiterNet</i> (http://www.liternet. bg)	
	3.			Словото – Българска виртуална библиотека (http://www.slovo.bg)	

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНИ ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ КНИЖЕВНОСТИ 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку разновидни литературно-теориски теми и техники, студентот се запознава со книжевностите на јужнословенските народи кои при својот посреден и непосреден допир, создале слични книжевноисториски парадигми. Со посебен осврт кон спецификите на најактуелните книжевни тенденции (постмодернизмот, новиот историцизам и таканаречениот „нов реализам“), студентот ги открива естетските вредности во индивидуалните писма кај најпарадигматичните автори и дела и се стекнува со способност за аналитичка перцепција и стручно толкување на понудените содржини кои се дел, не само од образовниот систем, туку и од културните и информативните медиуми во Република Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: I.Јужнославистиката во интеркултурален контекст; II. Поетички, стилски и жанровски тенденции во современите книжевности кај јужнословенските народи (21 век); III. Сличности (и разлики) во современата српска, хрватска, босанско-херцеговска, словенечка, црногорска и бугарска книжевност, низ теориската оптика на постмодернистичките, постколонијалните, родовите и имаголошките парадигми; IV. Главни претставници: Душан Ковачевиќ (Балкански шпиун, Професионалец, Живот во тесни чевли), Дубравка Угрешиќ (Музеј на безусловното предавање, Министерство на болката), Славенка Дракулиќ (Фрида – или за болката, Како да ме нема), Горан Петровиќ (Ситничарница „Кај среќната рака“), Миленко Јерговиќ (Сараевски Марлборо), Давид Алабахари (Цинк, Снежен човек), Антон Дончев (Чудниот рицар на светата книга) Георги Господинов (Физика на тагата, Природен роман), Драго Јанчар (Зуење во главата, Тивко се ниша часовникот - драми), Андреј Блатник (Измени ме).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часа

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа		
		16.2	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3	Домашно учење	50 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Krešimir Nemec	<i>Povijest hrvatskog romana (1945-2000)</i>	Školska knjiga	Zagreb, 2003
		2.	Aleksandar Jerkov	Nova tekstualnost. Ogledi o srpskoj prozi postmodernog doba,	Unireks/Prosveta/Okt oih	Nikšić/Podgorica/Beograd, 1992
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ангелина Бановиќ-Марковска	<i>Хипертекстуални дијалози (интертекстуалноста и јужно-словенскиот литературен 20 век)</i>	Магор	Скопје, 2004
		2.	Aleksandar Jerkov	Od modernizma do postmoderne. Pripovedač i poetika, priča i smrt,	Jedinstvo/Dečje novine	Priština/Gornji Milanovac, 1991
		3.	Mihajlo Pantić	<i>Aleksandrijski sindrom II</i>	Srpska književna zadruga	Beograd, 1987

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО КНИЖЕВНОСТ 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наставна насока / Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Катедра за Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за практична работа и примена на современите наставни методи во училиштата. Совладување на практичните вештини и знаења за изведување наставата по книжевност. Поединечно изведување настава во основните и средните училишта со примена на соодветните наставни методи. Анализа на одржаните хабилицатски и практични часови во училиштата. Стекнување специфични практични методички знаења и вештини за изведување на наставата по книжевност во училиштата. Стекнување практични способности за користење на наставните методи за работата со книжевниот текст. Развивање соодветни компетенции за изведување на настава по книжевност во основното и средното образование во Република Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Книжевен текст. Пристап кон книжевното дело. Подготовка за работа со одделни етапи од часот (мотивацијата, најавата на часот, изразно читање, психолошка пауза, изнесување естетски впечатоци, анализа, синтеза.). Методички основи за интерпретација на лириката. Методички основи за интерпретација на кратките раскажувачки жанрови. Методички основи за интерпретација на романот. Методички основи за интерпретација на драмата. Методички основи за предавање на наставните единици од областа на општата историја на книжевноста. Методички основи за предавање на наставните единици од областа на теоријата на книжевноста. Методички основи за предавање на наставните единици од областа на критиката на книжевноста. Методички пристапи кон предавање на биографијата на авторот. Методички пристапи кон предавање на контекстот и фактите за книжевните дела. Творечката настава по книжевноста. Наставните часови по пишување и креативно пишување. Наставни часови по говор и говорни вежби. Подготовка и вежби за практичниот испит по методика на наставата по книжевност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, практични часови, тимска работа, индивидуална работа, работа во парови		80 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови

		16.3	Домашно учење	15 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Атанас Николовски	Наставна интерпретација - часот по литература	Бас-трејд, Скопје.	1998
		2.	Виолета Димова	Методика на наставата по книжевност. Литературното дело и рецепиентот	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2011
		3.	Виолета Димова	Естетиката на комуникацијата и литературата за деца	Македонска реч, Скопје	2013
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасна Котеска	„Оценувањето и методиката на наставата по книжевност“	Литературен збор, Скопје, год. LXXII, бр. 1-3, 191-209.	2015.
		2.	Јасна Котеска	„Предизвиците на современата методика на наставата по книжевност“	Литературен збор, бр. 4-6, год. LXI, Скопје, 183-200.	2014.
3.		Elaine Showalter	Teaching Literature	Blackwell Publishing	2002.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЛИСТА 1

VIII СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат познавања за основните македонски наречја и за говорите кои ги сочинуваат. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за начините на изведување на дијалектолошки истражувања и обработка на дијалектниот материјал. Способност за препознавање и разграничување на основните дијалектни комплекси на македонскиот јазик. Способност за вршење анализа во однос на специфичните карактеристики на говорите од македонскиот дијасистем. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Во овој курс се обработуваат основните термини со кои се сретнува дијалектологијата, како на пр. : дијалект, гговор, наречје и сл. Потоа се обработуваат некои прашања од историјата на македонската дијалектологија. Главниот дел на курсот се состои во прегледот на македонските дијалекти - се опишуваат основните карактеристики на западното и југоисточното наречје и на северните говори, а потоа се оди на преглед на сите говори кои ги сочинуваат основните наречја. Се обработуваат говорите од западното наречје, југоисточното наречје како и северните говори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		15 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Преглед на македонските дијалекти (Дијалектологија на македонскиот јазик 1)	Филолошки факултет “Блаже Конески”, (второ издание)	2008
		2.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Дијалектологија на македонскиот јазик 1,	Филолошки факултет “Блаже Конески”	2001
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1	МАНУ, Скопје	1999
		2.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 2	МАНУ, Скопје	1999
		3.				

ЛИСТА 2

СЛОБОДНИ ИЗБОРНИ

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
УКИМ-ФЛФ-МК-01001	Македонска култура и цивилизација	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01002	Митопоетика	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01003	Агиологија 1	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01004	Реторика и стилистика	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01005	Реторика во односи со јавност	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01006	Вовед во имагологијата	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01007	Дискурси на моќта во македонската култура	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01008	Книжевност за деца 1	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-01009	Постмодерната во македонската книжевност и филм	30	30	5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
УКИМ-ФЛФ-МК-02001	Херменевтика и семиологија	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-02002	Словенска митологија	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-02003	Психоналитички концепти во фолклорот	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-02004	Агиологија 2	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-02005	Семиологија во односи со јавност	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-02006	Категоријата абјект во македонската книжевност и култура	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-	Аспекти на другоста	30	30	5

МК-02007				
УКИМ-ФЛФ-МК-02008	Книжевност за деца 2	30	30	5
УКИМ-ФЛФ-МК-02009	Семиотика на македонскиот роман	30	30	5

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра:Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се стекнат со сознанија за комплексноста на културните феномени и да се запознаат со закономерностите во развитокот на културата и цивилизацијата. Стекнувајќи увид во поважните културно-антрополошки теории од крајот на 19. век до денес, студентите ќе ги воочат универзалиите во појавата на културните феномени, препознавајќи ги на македонска почва спецификите на македонската култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Култура и цивилизација – дефинирање на поимите, и разграничување. Еволуционизам и дифузионизам – теории за дистрибуција на културните феномени. Теории за „примарни култури“ (антрополошки теории за базичните духовно-религиски концепти: анимизам, тотемизам, шаманизам, магија-табу и сл.). Обреден синкретизам (теоријата на А. Веселовски за синкретичниот карактер на првобитната уметност). Митот како социо-културен феномен, генетика и поетика на митот (митски хронотоп, опозиции, кодови, медијатори). Диверзитет и плуралитет на културните феномени. Издвојување културни слоеви и супстрати: детектирање на кодови од старословенскиот митолошки систем, и нивна дистинкција во однос на старомакедонската култна основа. Премин од оралната кон писмената традиција (фолклорот – меѓуалка помеѓу митот и книжевноста). Релацијата: мит-фолклор, и континуитетот на социо-културните феномени (преминот од mitos кон epos). Фолклорни социјални фосили и историски артефакти од различни културни слоеви (древномакедонско, старобалканско, староевропско и индоевропско наследство, со извлекување на ориенталната, христијанската, византиската културна матрица).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,аудитори		20 часови

			ски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.бро j	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sreten Petrović	Kulturologija	Čigoja štampa	2005
		2.	Клифорд Гирц	Толкување на културите	Магор	2007
		3.	Н. Анастасова Шкрињариќ	Митски координати	Македонска реч	2008
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.бро j	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Нина Анастасова-Шкрињариќ	Фолклорни социјални фосили	Скопје: Македонска реч	2011
		2.	Нина Анастасова-Шкрињариќ	Словенски пантеон	Скопје, Менора,	2004.

		3.	Мирча Елијаде	<i>Историја на верувањата и на религиските идеи</i>	Скопје: Табернакул	2005
--	--	----	------------------	---	--------------------	------

1.	Наслов на наставниот предмет	МИТОПОЕТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	зимски семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со овој предмет студентите се оспособуваат за едно ново поимање, толкување и дешифрирање на митот, преку: воочување на карактеристиките на митската мисла и логика (митологија), запознавање со митските координати (бинарни опозиции, макро и микро-космички кодови, митски медијатори, митски хронотоп) и препознавање на кардиналните својства на митското мислење. Увид во универзалноста на митската структура и запознавање на основните митски матрици.				
11.	Содржина на предметната програма: Митот како предисторија на книжевноста. Теории на митот, школи на митот и водечки митолози (големата тријада: Фрејзер-Елијаде-Леви-Строс). Генеза и функции на митот. Релации: мит-обред, магија-митологија-религија. Карактеристики на митската мисла и логика. Митски хронотоп (особености на митскиот простор и митското време). Развојна шема на митовите (палеолитска митологија, неолитска митологија, митологија на раните цивилизации) и еволуција на божествата (од анимизам до политеизам). Божествата меѓу уранскиот, соларниот и хтонскиот принцип. Типологија на митови: космогониски и есхатолошки митови, теогониски и антропогониски митови, календарски митови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториск и), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови	

	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Елијаде	Аспекти на митот	Култура	1992
		2.	Е.М. Мелетински	Поетика на митот	Табернакул	2002
		3.	Н. Анастасова-Шкрињариќ	Митски координати	Македонска реч	2008
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Елијаде	Митот за вечното враќање	Слово	2007
		2.	М. Елијаде	Историја на верувањата и на религиските идеи	Табернакул	2005
		3.	К. Леви-Строс	Дива мисла	Наша книга	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	АГИОЛОГИЈА 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Добрила Миловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со канонизирани светители и со жени-светици во православната христијанска традиција.				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот содржи податоци за светители од православната христијанска традиција. Од Дванаесетте апостоли на Исус Христос до мачениците од турскиот период. Од Ева-првата жена, сопруга и мајка и Сара-жената на Авраам и духовна прародителка на еврејскиот народ до Дева Марија, која го родила Спасителот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови

16.	Други форми на активности			16.1	Проектни задачи	20 часови
				16.2	Самостојни задачи	20 часови
				16.3	Домашно учење	50 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Митрополит Михаил	Животопис на Пресвета Богородица	Ѓаконија	2002
		2.	Добрила Миловска	Житија на жени светици	Зојдер	2005
		3.	-	Повест о чудотворној икони	Манастир Хилендар	1999

				<i>Пресвете Богородице Тројеручице</i>		
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Леонтије Павловић	<i>Култови лица код Срба и Македонаца</i>	Народни музеј- Смедерево	1965
		2.	Превел: Епископ Гаврил	<i>Животот и чудата на Пресвета Богородица</i>	Ирис	2006
		3.	Агапије Ландос Крићанин	<i>Чуда Пресвете Богородице</i>	Епархија банатска- Вршац	2000

1.	Наслов на наставниот предмет	РЕТОРИКА И СТИЛИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се стекнат со знаења за <i>реториката</i> . 2. Студентите да се стекнат со знаења за <i>стилистиката</i> . Примена на знаењата од овие области: преку суштинска синергија на <i>теоријата</i> со конкретната реторичка и стилистичка пракса, да се постигне успешна примена на овие знаења и вештини. Развивање на реторичко-стилскиот потенцијал на студентите. Развивање на ораторски способности и креативно пишување.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. <i>Реторика</i> – поим и дефиниции. Појава и развој на реториката (кус преглед). Запознавање со поими: изразување, правоговор, култура на говор, свест за говор, реторика, ораторство (беседништво), ретор, оратор, беседник. Говор, делови на говорот, реториката како беседничка вештина, беседа, видови беседи, структура на беседа, јавен настап. Реторички фигури. Злоупотреба на реториката. Теориски дел (предавања): запознавање со реториката и реторичките поими; практичен дел (вежби): усовршување на култивиран реторички настап и градење на култура на говор преку повеќе форми на (јавен) настап. - Работа во групи: дебати – „дебатен клуб“ преку интересни, провокативни и актуелни теми студентите континуирано вежбаат реторички вештини и самостојно критичко промислување. Инсценирање на судски процес – студентите имат улоги и вежбаат реторички вештини, јавен настап (кампањи, итн.). - Работа преку индивидуални настапи: беседење, јавен настап, видови јавни настапи. Беседење – потткнување на усовршување на реторички вештини преку индивидуални настапи на студентите. 1. <i>Стилистика</i> – поим и дефиниции. Појава и развој на стилистиката (кус преглед). Запознавање со поими: стилистика, видови стилови, стилски фигури, фигури во старата реторика, фигури во неореториката, метаболи: метаплазми, метатакси, метасемеми, металогизми. Анализа на текстови и дела. Теориски дел (предавања): запознавање со стилистиката и стилистичките поими; практичен дел (вежби): стилистички анализи на текстови и дела; потткнување на стилска креативност и усовршување на стилската изразност до повисоки нивоа. Креативно пишување и изразување.				

	оспособување за стилска креативност и усовршување на стилската изразност до повисоки нивоа. К					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит). Презентации на час, работа со група на вежби.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		2+2			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	Реторика	Македонска книга	Скопје, 2002.
		2.	Трајко Огненовски	Култура на изразувањето	Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола	Битола, 2002.
		3.	Бранислав Ѓ. Нушиќ	Реторика – наука о беседништву	Издавачко и књижарско предузеќе Геца кон А.Д.	Београд, 1938
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Томе Груевски	<i>Култура на говорот</i>	Студиорум	Скопје, 2011.
		2.	Дине Дрваров	<i>Уметноста на говорот</i>	УКИМ – ФДУ	Скопје, 2000.
		3.	Grachanin Gjuro	<i>Temelji govornishtva</i>	Zrinski	Zagreb, 1968.

1.	Наслов на наставниот предмет	РЕТОРИКА ВО ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се стекнат со знаења за <i>реториката во односи со јавност</i> преку најзначајните <i>реторички и комуниколошки теории</i>. <i>Практична примена</i> на знаењата од оваа област - <i>оспособување на студентите</i> за академска говорна и <i>реторичка култивираност во односите со јавност</i> како актуелен и важен аспект на јавното живеење, културата, итн. Проучување и совладување на <i>вештини на говорење</i> – реториката во јавното живеење. Се цели кон <i>индивидуално оспособување</i> на студентите за примена на <i>креативните искуства</i> во праксата. Поттикнување и јакнење на <i>креативен реторички потенцијал</i> на студентите, кои би биле академски образовани и култивирани за настапи во односите во јавност. Студентите да постигнат суштинска и креативна <i>синергија на теоријата со праксата</i>. Стекнување на стручна пракса – соработка со П.Р агенции, медиуми, итн. Оспособување за <i>критичко и самостојно осмислување</i> на реториката во односите со јавност.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Реторика</i> – поим и дефиниции. Суштина на реториката. <i>Односи со јавност</i> – поим и дефиниции. Суштина на односите со јавност. Совладување на <i>реторички вештини и стратегии</i> за јавен настап. Реторички протоколи. Проучување на методите и техниките на говорништвото. Навлегување во тајните на ораторството. Реторички видови. Уметност на составување на <i>беседа</i> и <i>говори за јавен настап</i>. Продукција на говор. Стекнување на култура на говор за јавен настап. Стилови на изразување: книжевно-уметнички стилови, публицистички стилови, итн. <i>Стилско-реторичка синергија</i>. Стилистиката во креативен дослук со реториката. <i>Учење на протоколи</i>: граматика на јавен (и деловен) настап, култура на дијалог, типови на говори. Примена на: јавна, политичка, државничка, дипломатска, деловна кореспонденција, и други видови <i>јавна комуникација</i>. Реторика на <i>кампањи</i>: еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здруженија, итн. Реториката во <i>рекламите</i>. Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички <i>дискурси</i>.				

	Реториката во медиумите (електронските, ТВ-медиумите, печатените, интернет, итн.) Филозофија на јавен настап. Филозофија на кампањи и филозофија на индивидуален настап.					
	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит). Презентации на час, работа со група на вежби.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	Односи со јавноста	Студиорум	Скопје, 2011.
		2.	Трајко Огненовски	Култура на изразувањето	Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола	Битола, 2002.
		3.	Томе Груевски	Комуникологија	Студиорум	Скопје, 2011.
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	Култура на говорот	Студиорум	Скопје, 2011.
		2.	Gracanin Gjuro	Temelji govornishtva	Zrinski	Zagreb, 1968.

		3.	Дине Дрваров	<i>Уметноста на говорот</i>	УКИМ – ФДУ	Скопје, 2000.
--	--	----	--------------	---------------------------------	------------	---------------

1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ИМАГОЛОГИЈАТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Зимски семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со почетоците и основните насоки во истражувањата на имагологијата како дисциплина која дава темелни теориски претпоставки за проучување на категоријата идентитет, за меѓусебните влијанија на две (или повеќе) национални култури, битни алки во создавањето на големото ИМАГО за Другиот. Со овој курс, студентот стекнува теориски компетенции и способност за истражувачка работа, за почитување, развивање и негување на интеркултуралните односи во општеството.				
11.	Содржина на предметната програма: Појавата и историскиот развој на имагологијата како дисциплина (дефиниција и терминологија). Хуго Дисеринк и Ахенската имаголошка школа (поимите "mirages" и "images"). Даниел-Анри Пажо и француските имаголози (манија, фобија, филија). Јоџеб Лерсен (стереортипија и имаготипија). Културната хегемонија на европското имагинарно. Имагологијата и постколонијалните студии. Интеркултурална имагологија. Имаголошки проучувања во Македонија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	<i>Kako vidimo strane zemlje (uvod u imagologiju)</i>	Srednja Europa	Zagreb, 2009
		2.	Хуго Дизеринк	„Кон проблемот на поимите image и mirage и нивното проучување во рамките на компаративната книжевност“ во: <i>Компаративна книжевност: хрестоматија</i> (приредила Соња Стојменска-Елзесер)	Евро-Балкан Пресс	Скопје, 2007
		3.	Нора Мол	„Сликите за другиот. Имагологија и интеркултурални студии“ во: <i>Компаративна книжевност</i> (приредил Армандо Њиши)	ДККМ & Магор	Скопје, 2006
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Марија Тодорова	<i>Замислувајќи го Балканот</i>	Магор	Скопје, 2001
		2.	Едвард Саид	<i>Ориентализам</i>	Магор	Скопје, 2003
		3.	Даниел-Анри Пажо	<i>Општа и компаративна книжевност</i>	Македонска книга	Скопје, 2002

1.	Наслов на наставниот предмет	ДИСКУРСИ НА МОЌТА ВО МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Студентите стануваат компетентни за културолошки пристап кон артефактите на македонската култура, како и за читање на скриената интенција во секој тип на општествена комуникација.Тие ја откриваат сугестивната моќ на убедување што ја имаат различни типови дискурси и моќта за управување со свеста, емоциите и потсвеста на субјектите-примачи и толпите.				
11.	Содржина на предметната програма: Дискурсот и говорниот чин. Локуција, илокуција, перлокуција. Дискурсот и субјектите на дискурсот. Интенција. Видови моќ на дискурсот. Убедливоста како основна особина на дискурсот. Секојдневни дискурси на моќта: заведувања, додворувања, ласкања, љубовни разговори. Јазичните функции и нивната моќ при комуникацијата. Вистина. Лага. Фикција и лага. Идеолошка моќ: политички говори, рекламни пораки, новински колумни, карикатури, политички слогани и други дискурси со силна апелативна моќ. „Миењето мозок“ и субјектите на дискурсот. Моќта на книжевниот дискурс: референцијална илузија, убедување, апелација, практично поттикнување (примерот со бранот самоубиства по Гетеовиот „Вертер“). „Вистинитоста“ на фикцијата. Примери од македонскиот книжевен корпус.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		20 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		10 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		10 бодови	

	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Венко Андоновски	Обдукција/абдукција на теоријата, Том 1: Жива семиотика	Галикул, Скопје	2011
		2.	Džon Serl	Govorni činovi	Nolit	1991
		3.	Мишел Фуко	Археологија знања	„Плато“ и Издавачка књижарница Зорана Стојановиќа	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арман Мателар и Мишел Мателар	Историја на теориите на комуникацијата	„Алеф“ и „Еин-соф“	2002
		2.	Љубомир Тадић	Реторика	Филип Вишњић, Београд	1995
		3.	Emil Benvenist	Problemi opšte lingvistike	Nolit, Beograd	1975

1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	зимски семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за определување и разликување на карактеристиките на жанровската припадност на светската книжевност за деца. Способност на студентот за воспоставување естетска комуникација на книжевните дела за деца со другите медиуми: игран филм, анимиран филм, театар, радио-драма, стрип, сликовница. Способност за продлабочена и продолжена рецепција на книжевноста за деца.				
11.	Содржина на предметната програма: Општи проблеми: жанровите во книжевноста за деца; категориите: чудесно, чудно, фантастично; релацијата народна – авторска сказна преку искуствата на Ш. Перо, браќата Грим, М. Цепенков, В. Караџиќ, Х. К. Андерсен. Авторската светска книжевност за деца („Волшебникот од Оз“, „Пинокио“, „Алиса во земјата на чудата“, „Мери Попинс“, „Пипи Долгиот Чорап“, „Двојната Лота“, „Малиот принц“). Нови теми и нови пристапи / мотиви во современата книжевност за деца.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Владимир Проп	<i>Морфолига на сказната</i>	Македонска реч, Скопје	2009
		2.	Јадранка Владова	<i>Литературата за деца</i>	Гурѓа, Скопје	2001
		3.	Виолета Димова	<i>Естетика на комуникацијата и литературата за деца</i>	Македонска реч, Скопје	2012
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	<i>Патување на сказната</i>	Магор, Скопје	1997
		2.	Владимир Проп	<i>Историските корени на волшебната приказна</i>	Македонска реч, Скопје	2010
		3.	Нина Анастасова- Шкрињариќ	<i>Триножникот на Цепенков и каучот на Фројд</i>	Македонска реч, Скопје	2011

1.	Наслов на наставниот предмет	ПОСТМОДЕРНАТА ВО МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ И ФИЛМ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Катедра за Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со основите на стилската формација постмодернизам. Запознавање на студентите со конкретните својства, теми и техники на постмодерната во две семиотички сродни уметнички дисциплини: книжевноста и филмот. Примена на стекнатите знаења врз дела од македонската современа книжевност и филм. Стекнување теориски знаења за постмодерната како стилска формација. Стекнување теориски знаења за трите својства, петте техники и двете големи теми на постмодерната во книжевноста и филмот. Развивање соодветни компетенции за примена на стекнатите теориски знаења при апликативна работа со избрани дела од македонската книжевност и македонскиот филм.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со постмодерна, поим и значење. Разлики помеѓу термините постмодерна и постмодернизам. Каталог на постмодерните својства. Интертекстуалност, поим. Четири типа интертекстуална релација. Метатекстуалност, поим. Два типа метатекстовни релации. Хипертекстуалност, поим. Постмодерни техники. Контрадикција. Пермутација. Дисконтинуитет. Прекумерност. Краток спој. Типови цитати. Постмодернистички теми. Онтолошка доминанта на постмодерната. Крај на големите нарации. Деконструкција на социјализмот како голема нарација на 20 век. Нов историзисам: два модела. Културни и политички разлики меѓу модерната и постмодерната. Апликација на теоријата врз одбрани дела од македонската книжевност од 20 и 21 век и врз дела од современиот македонски филм. Избрани дела од автори на македонската книжевност за аплицирање на теоријата. Избрани филмови од македонски автори за аплицирање на теоријата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, практични часови, тимска работа, индивидуална		30 часови

			работа, работа во парови			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасна Котеска	Постмодернистички литературни студии	Македонска книга, Скопје	2002.
		2.	David Lodge	Načini modernog pisanja	Globus, Stvarnost, Zagreb	1988.
		3.	Жил Делез	Покретне слике	Издавачка књижарница Зорана Стојановиќа, Нови Сад	1998.
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катица Ќулафкова (ур.)	Теорија на интертекстуалноста	Култура, Скопје	2003.
		2.	Шелева Елизабета	Од дијалогизам до интертектстуалност	Магор, Скопје	2000.
		3.	Роберт Алаѓозовски	Крупен кадар	Темплум, Скопје	2006.

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНСКА МИТОЛОГИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	летен семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на одредени сознанија за словенската митологија; запознавање со култовите од „ниската“ и „високата“ митологија; реконструкција на старословенскиот пантеон и воочување на неговата трансформација во христијанскиот „пантеон“. Препознавање на старословенските митски предлошки во македонската народна традиција и во македонската книжевност (утврдување на митските матрици кои се непосредно поврзани со старословенската митологија).				
11.	Содржина на предметната програма: Извори за реконструкција на старословенската митологија. Поставување тези околу „високата митологија“ (култовите кон божествата) и „ниската митологија“ (анимолшко-демонолошко рамниште). Дилеми околу карактерот на врховното словенско божество. Реконструкција на словенскиот пантеон и каталог на словенските божества. Хтонски, урански и соларни божества во словенскиот пантеон (атрибути и функции). Дуализмот во словенската митологија (опозитни божествени парови: Белобог-Црнобог, Перун-Велес, Мокош-Лада). Женските божества во словенскиот пантеон. Старословенски култни места и паганска идолатрија. Преглед на старословенските култови (култ кон растенијата, култ кон животните, култ кон природните елементи, култ кон природните појави, култ кон небесните тела, култ кон мртвите). Старословенска жртвена пракса (реликти од жртвопринесувањето во народната традиција).Синкретизам: паганство-христијанство (компромисот меѓу христијанството и паганството; светците како супститути на паганските божества).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториск и), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови

		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н. Анастасова -Шкрињариќ	Словенски пантеон	Менора	2004
		2.	Т.Вражиновски	Речник на народната митологија на Македонците	Матица македонска	2000
		3.	Т.Вражиновски	Македонска народна митологија 1-2	Матица македонска	2002
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Х. Ловмјањски	Религија Словена	Библиотека 20 век	1996
		2.	Никос Чаусидис	Митските слики на Јужните Словени	Мисла	1994
		3.	Сретен Петровиќ	Српска митологија	Дерета	2014

1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОАНАЛИТИЧКИ КОНЦЕПТИ ВО ФОЛКЛОРОТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	летен семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување на основните психички механизми кои се наоѓаат во основата на творечкиот процес и воочување на врските помеѓу психоанализата и литературата / уметноста воопшто; Стекнување увид во „фројдовското“читање на симболите, како и во „јунговското“ толкување на прасликите како духовно општочовечко наследство (Јунговата теорија на архетипот); Препознавање на наведените психоаналитички концепти (Фројд, Јунг) во сказните и нивно длабинско-психолошко толкување.				
11.	Содржина на предметната програма: Психоаналитичко читање на сказните (концептот на Бруно Бетелхајм за сказната како „клуч“ за детската психа). Идентификацискиот модел на сказната и библиотерапијата со сказни. Фројдовиот психоаналитички концепт: големите Фројдови хипотези за нагонот за живот (ерос) и нагонот за смрт (танатос); Фројдовите теории за развојот на сексуалноста, за Едиповиот комплекс и неговите манифестации во сказните. Фројдовиот концепт за ид-его-супер-его и за нагонскиот конфликт (врз сказнички примери). Митската тема за инцестот. Братоубиство и сестроморство (од Едипов комплекс до семеен комплекс). Најмалиот брат и неговиот статус во сказните. Јунговиот психоаналитички концепт за архетиповите и колективното несвесно (толкување на прасликите и симболите како духовно општочовечко наследство). Јунговото толкување на сказните и соништата. Архетипска конфигурација на сказната. Архетиповите и колективното несвесно (архетипот на сенката, анимус/анима, персоната и јаството/себството). Јунговиот концепт за индивидуацијата и неговото манифестирање во сказните преку ликот на мудриот старец .				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски и), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н. Анастасова -Шкрињариќ	Триножникот на Цепенков и каучот на Фројд	Македонска реч	2011
		2.	Карл Густав Јунг	Човекот и неговите симболи	Зумпрес	1998
		3.	Ј. Котеска	Фројдовска читанка	Култура	2013
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Фројд Сигмунд	Одабрана дела 1-8	Матица српска	1984
		2.	Е. Фром	Заборављени језик: увод у разбирање снова, бајки и митова	Завод за учебнике и наставна средства	2003
		3.	В. Јеротиќ	Психоанализа и култура	БИГЗ	1974

1.	Наслов на наставниот предмет	АГИОЛОГИЈА 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен-изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Добрила Миловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најпознатите зографи, резбари и градители на македонските цркви и манастири, со зографите-иконописци Михајло и Димитар и резбарската тајфа на Петре Филипович-Гарката од Галичник, Аврам Дичов од Осој, како и познатиот уметник Макариј Фрчковски од Галичник.				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот содржи податоци за најстарите и најпознатите светилишта во Македонија кои се разгледуваат како споменици на културата во кои се одржувал богат духовен живот. Манастирските центри се разгледуваат и од аспект на скрипторски центри во кои се пишувале, препишувале и украсувале ракописни книги.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,		30 часови

			аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д.Ќорнаков	Македонски манастири	Мисла	2002
		2.	Добрила Миловска	Древни ризници	Каприкорнус	2009

		3.	Маја Ангеловска- Панова	<i>Македонски цркви и манастири</i>	Младинска книга	2012
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коста Балабанов, Антоние Николовски, Димитар Ќорнаков	<i>Споменици на културата на Македонија</i>	Мисла	1980
		2.	Димитар Ќорнаков, Константин Кајдамов	<i>Црквите и манастирите во јужновардарска долина</i>	Матица македонска	2000
		3.	Никола Митревски	<i>Манастирот Слепче кај Прилеп</i>	Матица македонска	2001

1.	Наслов на наставниот предмет	ХЕРМЕНЕВТИКА И СЕМИОЛОГИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се стекнат со знаења за <i>херменевтиката</i>. - Развивање на <i>интерпретативниот потенцијал</i> на студентите и способност за <i>толкување</i> на литературни дела, феномени и појави. 2. Студентите да се стекнат со знаења за <i>семиологијата</i>. Развивање на <i>аналитичкиот (семиолошки) потенцијал</i> на студентите за <i>семиолошка анализа</i>. - Примена на знаењата од овие области: преку суштинска синергија на <i>теоријата</i> со конкретената пракса, да се постигне успешна примена на знаењата и вештините. - Се цели кон индивидуална креативна способност за применување на овие знаења во литературната и уметничка пракса.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Херменевтика – поим и дефиниции. Потекло на херменевтиката. Запознавање со поимите: херменевтика - терминолошка одредба, видови херменевтика, литературна херменевтика, херменевтиката како скриено значење, растолкување на невидливото, текст „зад“ текстот, знак, архетип, симбол, видови симболи, „жив“ симбол, повеќеозначен симбол, културни симболи, сугестија / именување. Анализи: херменевтика на дела (интерпретации на литературни дела, поезија, есеистика, итн.) - Работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (интерпретации, толкувања на феномени, појави, симболи, итн.); развивање на дискусија со студентите на вежбите (работа во група), толкувања. Комбинација на: индивидуална и колективна работа (работа во група) на часовите (вежбите). 2. Семиологија – поим и дефиниции. Потекло на семиологијата. Запознавање со поимите: значење, културни кодови, теорија за знакот на Фердинанд де Сосир: знак, значење; теоријата на Пјер Гиро: општествени кодови, знаци на учтивост; комуникацискиот модел на Роман О. Јакобсон: фактори и функции. Семиолошки поими, применета семиологија, семиологијата и психологијата: семиологија на бои, невербална комуникација, семиологија на зодијакот, семиологија на лога и брендови, значење на соновите, семиологија на култури и културни феномени и појави, семиологија на празници, семиологија на знамиња, грбови, ордени и итн., семиологија на лични имиња. Работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (семиолошки анализи); развивање на дискусија со студентите на вежбите(работа во група), објаснувања. Комбинација				

	на: индивидуална и колективна работа (работа во група) на часовите (вежбите).					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит), презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување и развивање на дискусии.					
13.	Вкупен расположив фонд на време,		150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		20 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови	
		16.2	Самостојни задачи		20 часови	
		16.3	Домашно учење		50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пјер Гиро	Семнологија	Просвета	Београд, 1983.
		2.	Кристина Николовска	Разговорница	Силсонс	Скопје, 2014.
		3.	Кристина Николовска	Книга за Анте	Силсонс	Скопј, 2017
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Borges, Jorge Luis	To umjece stihа	Naklada Jasenski i Turk	Zagreb, , 2001.
		2.	Приредиле:	Дијалог на	Ѓурѓа	Скопје, 2005.

			Катица Ќулафкова, Жан Бесиер, Филип Дарос	<i>интерпретации</i>		
		3.	приредила: Катица Ќулавкова	<i>Херменевтика и поетика (херстоматии)</i>	Култура	Скопје, 2003.

1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМИОЛОГИЈА ВО ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Запознавање со <i>семиологијата во односи со јавност</i> преку најзначајните <i>семиолошки и комуниколошки теории</i>. - Стекнување на знаења за <i>семиологијата во односи со јавност</i>. - Студентите да постигнат суштинска и <i>креативна синергија</i> на теоријата со праксата. Обука на иден кадар за јавен настап во секоја сфера на јавното живеење. Подготовка и осмислување на јавни и медиумски настапи од аспект на семиологија (наука за значењето) преку семиолошка култивираност. - Стекнување на <i>искуства од стручна пракса</i> – акцент на актуелните состојби во овој домен во нашето <i>јавно живеење</i> и во <i>културата</i>, но и во поширокиот контекст. Соработка со медиумските куќи и агенции за односите со јавност поради практична апликација (проекти на студентите). Оспособување на студентите за креативност и примена на своите знаења во медиумските куќи (П.Р. агенции, маркетинг агенции, туристички, културни, деловни, општествени институции, граѓански здруженија, итн.) - Оспособување за <i>критичко и самокритичко промислување</i> и постигнување на конкретни резултати и проекти во овој домен.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Семиологија</i> – поим и дефиниции. Суштина на семиологијата. <i>Односи со јавност</i> – поим и дефиниции. <i>Семиологијата во контекст на комуниколозијата</i> . Фактори и функции на комуникацијата според моделот на Роман О. Јакобсон. Знаковни системи, кодови на комуникацијата (логички, естетски, социјални, општествени, итн.) <i>Семиологија во кампањи</i> : еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здурженија итн. <i>Семиологија на реклами</i> . Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички <i>дискурси</i> . <i>Семиологија на медиумите</i> (електронските, ТВ-медиумите, печатените, интернет, итн.) <i>Филозофија</i> на јавен настап. Филозофија на кампањи и филозофија на индивидуален настап.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				

	учење (подготовка на испит), презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување и развивање на дискусии.					
13.	Вкупен расположив фонд на време,		150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		2+2			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	Односи со јавноста	Студиорум	Скопје, 2011
		2.	Pjer Giro	Semiologija	Prosveta	Beograd, 1983
		3.	Eko Umberto	Kultura, informacija, komunikacija	Nolit	Beograd, 1973.
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	Култура на говорот	Студиорум	Скопје, 2011
		2.	Gracanin Gjuro	Temelji govornishtva	Zrinski	Zagreb, 1968
		3.	Венко Андоновски	Судбината на значењето (зборник: структурализам,	Култура	Скопје, 2007.

				семиотика, наратологија, деконструкција)		
--	--	--	--	--	--	--

1.	Наслов на наставниот предмет	КАТЕГОРИЈАТА АБЈЕКТ ВО МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	лободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Катедра за Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Зимски семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање на студентите со врските помеѓу теориската психоанализа, книжевниот текст и културата; 2) Запознавање на студентите со основните автори на теориската психоанализа: Зигмунд Фројд, Жак Лакан и Јулија Кристева. 3) Запознавање на студентите со категоријата абјект во теоријата. 4) Примена на стекнатите знаења за категоријата абјект врз дела од македонската современа книжевност и култура. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување теориски знаења за врските помеѓу книжевноста, културата и теориската психоанализа; 2) Стекнување теориски знаења за главните претставници на теориската психоанализа; 3) Развивање соодветни компетенции за примена на стекнатите теориски знаења при апликативна работа со избрани дела од македонската книжевност и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Запознавање со основните претставниците на пост-структурализмот во книжевната теорија и во културните студии. 2. Запознавање со врските помеѓу теориската психоанализа и нивна примена во анализите на книжевноста и културата. 3. Претставници на теориската психоанализа, Зигмунд Фројд, Жак Лакан и Јулија Кристева. 4. Поим и концепт на категоријата абјект. 5. Сродност и разлики помеѓу категоријата абјект и сродните концепти на субјектот и објектот (абј-ект, суб-јект и обј-ект). 6. Апликации на категоријата абјект во избрани дела од македонската книжевност и култура.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	(2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, практични часови, тимска работа, индивидуална работа, работа во парови		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови

		16.3	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасна Котеска	Санитарна енигма	Темплум, Скопје	2008.
		2.	Јасна Котеска	Фројдовска читанка. Рана психоанализа 1895-1899.	Култура, Скопје	2013.
		3.	Јулија Крестева	Токати и фуги за другоста	Темплум, Скопје	2008.
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зигмунд Фројд	Неугодното во културата	Магор, Скопје	2008
		2.	Зигмунд Фројд	Женскост	Ѓурѓа, Скопје	2008
		3.	Jacques Lacan	Četiri temeljna poima psihoanalize	Naprijed, Zagreb	1983

1.	Наслов на наставниот предмет	АСПЕКТИ НА ДРУГОСТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Летен семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот е замислен како пресек на антрополошки, социолошки, филозофски, културолошки и родови пракси. Неговиот интердисциплинарен, отворен и граѓански концепт ги проследува сликите на <i>другоста</i> во книжевен и културен контекст, кои битно влијаат врз градењето на личниот и колективниот идентитет. Целта е студентот да стекне одредени теориски и практични сознанија (компетенции) за критичко промислување на имаголошките вредности во општеството, да ги препознае стереотипите, предрасудите и меѓусебните влијанија во градењето на интеркултуралните и родовите односи кај различни национални литератури и култури.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимите „друг/другост“, „сличност/разлика“, „претстава/„стереотип“. Другиот во историјата, другиот во културата. Расна и родова <i>другост</i> . Другата страна на себеси – внатрешно мноштво. Имаголошки заблуди и културолошки стереотипи. Егоцентризам и етноцентризам: хомотопија и(ли) хетеротопија. Ориентот, Окцидентот и македонската културална <i>другост</i> . Хибридни идентитети: гранични култури, центри и маргини. Апликативен материјал: Џон Максвел Куци „Чекајќи ги варварите“, Орхан Памук „Белата тврдина“, Тони Морисон „Љубена“, Дубравка Угрешиќ „Министерство на болката“, Дејан Дуковски „Балканот не е мртов“...				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часа
		16.2	Самостојни задачи		20 часа

		16.3	Домашно учење	50 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јулија Крестева	„Странци на себеси“ во: <i>Токати и фуги за другоста (зборник текстови)</i>	Темплум	Скопје, 2005
		2.	Франческа Нери	„Мултикултурализам, постколонијални студии и деколонизација“ во: <i>Компаративна книжевност: хрестоматија</i> (приредил Армандо Њиши)	Магор	Скопје, 2006
		3.	Мишел Фуко	„За другите простори: хетеротопии “ во: <i>Аспекти на другоста: зборник по културологија, (Приредувач Иван Џепароски)</i>	Евро Балкан Пресс	Скопје, 2007
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Ангелина	<i>Групен портрет</i>	Магор	Скопје, 2007	

			Бановиќ-Марковска			
		2.	Амин Малуф	„Погубни идентитети“	Матица македонска	Скопје, 2001
		3.	Група автори	<i>Другиот покрај мене: антологија на раскази и есеи на писатели од Југоисточна Европа</i>	Темплум	Скопје, 2008

1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра: Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	летен семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за определување и разликување на карактеристиките на жанровската припадност на македонската и јужнословенските книжевности за деца. Способност на студентот за воспоставување естетска комуникација на книжевните дела за деца со другите медиуми: игран филм, анимиран филм, театар, радио-драма, стрип, сликовница. Способност за продлабочена и продолжена рецепција на книжевноста за деца.				
11.	Содржина на предметната програма: Фолклорните лирски жанрови за деца и македонското искуство. Македонската книжевност за деца: жанровска поделба и нејзините најистакнати претставници (Ванчо Николески, В. Куноски, С. Јаневски, Ж. Чинго, С. Тарапуза, П. М. Андреевски, В. Подгорец, О. Николова, Б. Смаќоски, Г. Петревски, Ј. Владова). Јужнословенските книжевности за деца преку своите најистакнати претставници (Ј. Ј. Змај, И. Андриќ, О. Жупанчич, Б. Ќопиќ, Д. Максимовиќ, М. Антиќ, Ј. Радичков).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Владимир Проп	Морфолига на сказната	македонска реч, Скопје	2009
		2.	Миодраг Друговац	Македонската книжевност за деца и младина	Детска радост, Скопје	1996
		3.	Мурис Идризовиќ	Македонската литература за деца	Наша книга, Скопје	1988
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	Патување на сказната	Магор, Скопје	1997
		2.	Владимир Проп	Историските корени на волшебната приказна	Македонска реч, Скопје	2010
		3.	Нина Анастасова-Шкрињариќ	Триножникот на Цепенков и каучот на Фројд	Македонска реч, Скопје	2011

1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМИОТИКА НА МАКЕДОНСКИОТ РОМАН			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонска книжевност со јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се стекнуваат со компетенции од областа на семиотиката и од областа на теоријата на романот.				
11.	Содржина на предметната програма: Семиотиката и романот. Основни теории на романот. Основни семиотички теории. Романот како семиотички дизајн. Означителски практики во романот. Нивоа на означување во романот: знаците на романескната структура. Ликот како знак. Дејствата како знаци. Просторот како знак. Наративното време како знак. Хронотоп. Натализација на романот во македонската книжевност – примарна семиотика. Семиотика на македонскиот романескен реализам (врз конкретни примери). Семиотика на македонскиот романескен модернизам (врз конкретни примери). Семиотика на постмодерниот македонски роман (врз конкретни примери). Заклучоци: од стабилен до лизгав романескен знак.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови	

	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Венко Андоновски	Обдукција/абдукција на теоријата, Том 1: Жива семиотика	Галикул, Скопје	2011
		2.	Miroslav Beker	Semiotika književnosti	Zavod za znanost o književnosti, Zagreb	1991
		3.	Viktor Žmegač	Povijesna poetika romana	GZH, Zagreb	1987
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Венко Андоновски	Обдукција/абдукција на теоријата, Том 2: Наратологија	Галикул, Скопје	2013
		2.	Венко Андоновски, прир. и прев.	Судбината на значењето (зборник)	Култура, Скопје	2008
		3.	Robert E. Innis (ed.)	Semiotics, an Introductory Anthology	Indiana University Press	1985